

Annika Al-Saedi ja Mari Annala

**NUORTEN ELÄMÄNTILANNE JA PALVELUIHIN
OHJAAMISEN POLUT KOKKOLAN JA
SEINÄJOEN ETSIVÄSSÄ NUORISOTYÖSSÄ**

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Sosiaalialan koulutusohjelma
Kesäkuu 2020**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Kesäkuu 2020	Tekijä/tekijät Annika Al-Saedi ja Mari Annala
Koulutusohjelma Sosiaalialan koulutusohjelma		
Työn nimi NUORTEN ELÄMÄNTILANNE JA PALVELUIHIN OHJAAMISEN POLUT KOKKOLAN JA SEINÄJOEN ETSIVÄSSÄ NUORISOTYÖSSÄ		
Työn ohjaaja Pirjo Forss-Pennanen	Sivumäärä 33 + 3	
Työelämäohjaaja Pirita Kylmä		
<p>Tämän opinnäytetyön tilaajana toimi Kokkolan ja Seinäjoen kaupunkien nuorisopalveluiden etsivät nuorisotyöt.</p> <p>Tarkoituksena oli selvittää nuorten elämäntilanne ja palveluihin ohjaamisen polkuja Kokkolan ja Seinäjoen etsivässä nuorisotyössä ja tuoda nuorisotyöntekijöille uutta näkökulmaa toistensa toiminnoista sekä mahdollistaa jatkuva työn reflektointi. Tarkoitus oli myös selvittää, mitä voidaan huomioida, kun asiakas tulee etsivän nuorisotyön palveluiden piiriin tai asiakas ohjataan muista palveluista etsivän nuorisotyön piiriin. Saatuja tuloksia voidaan hyödyntää etsivän nuorisotyön palveluiden kehittämisessä.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin laadullisena tutkimuksena ja aineisto kerättiin Webropol-verkkokyselynä Kokkolan ja Seinäjoen etsiviltä nuorisotyöntekijöiltä. Hyödynsimme Nuorisotilastot.fi-sivuston tilastotietoja ja kartoitimme Kokkolan ja Seinäjoen etsivien nuorisotyöntekijöiden ajatuksia tilastoista nousseista ilmiöistä kuuden avoimen kysymyksen avulla.</p> <p>Tuloksista ilmeni, että Kokkolan ja Seinäjoen etsivän nuorisotyön tavoittamilla nuorilla on samankaltaisia elämäntilanteita, kuten asumismuodot ja opiskelut. Nuoria tavoitettiin molemmissa kunnissa toisen asteen opintojen kautta. Tuloksista ilmeni eroja siinä, miten Kokkolassa toisen asteen opintojen kautta tuli etsivän nuorisotyön palveluiden piiriin 46 % nuoria, kun taas Seinäjoella osuus oli 19 %. Tuloksista selvisi myös, miten opintotuki oli Kokkolan nuorilla pääasiallinen tulonlähde, nuorten tullessa etsivän nuorisotyön asiakkaaksi. Seinäjoen etsivän nuorisotyön asiakkaiden suurin tulonlähde oli pitkäaikainen toimeentulotuki. Kokkolan etsivien nuorisotyöntekijöiden vastauksista nousi esiin nuorten tarpeet tulla kuulluksi ja kohdatuksi ihmisenä. Seinäjoen etsivien nuorisotyöntekijöiden vastauksista korostui tärkeys luottamussuhteen rakentumisesta ja nuoren motivoinnista.</p>		

Asiasanat Etsivä nuorisotyö, nuori ja syrjäytyminen, syrjäytymisen ehkäiseminen
---

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date June 2020	Authors Annika Al-Saedi & Mari Annala
Degree programme Social sciences		
Name of thesis THE LIVING SITUATIONS OF YOUNG PEOPLE AND THE PATHS OF GUIDANCE TO SERVICES IN OUTREACH YOUTH WORK AT KOKKOLA AND SEINÄJOKI		
Instructor Pirjo Forss-Pennanen	Pages 33 + 3	
Supervisor Pirita Kylmä		
<p>This thesis was commissioned by the youth services' outreach youth work programmes in Kokkola and Seinäjoki.</p> <p>The aim of this thesis was to discover the life conditions of young people and the paths of guidance to services in outreach youth work in Kokkola and in Seinäjoki, to give new perspectives to the youth workers, and to enable constant learning and understanding in their work. The aim was furthermore to clarify the youth workers' perspectives that need considering when the client falls within the scope of the outreach youth work, or the client is directed to the outreach youth work from other services. The results of the survey conducted in this thesis can be used to develop outreach youth work services.</p> <p>This thesis was carried out as qualitative research the material for which was collected via a Webropol online survey from the outreach youth workers of Kokkola and Seinäjoki. The authors also utilized the statistics from the Nuorisotilastot.fi – website and investigated, what kind of thoughts the outreach youth workers from Kokkola and Seinäjoki had when reviewing the statistics using six open-ended questions.</p> <p>The results revealed that at the time when the outreach youth workers reached the young, clients had similar life situations in both cities, for example living arrangements and studying. The workers reached 46% of the young people in Kokkola through secondary schools, whereas in Seinäjoki the proportion was only 19%. The results also revealed that the main source of income of the youth at the time of entering the services of the outreach youth work was the student financial aid in Kokkola, and in Seinäjoki it was the long-term social assistance aid. The answers of the Kokkola outreach youth workers highlighted the young people's need to be heard and to be taken seriously. Respectively, the answers from Seinäjoki outreach youth workers underlined the importance of building trust and motivating young people.</p>		

<p>Key words Outreach youth work, preventing the exclusion, young people and exclusion</p>

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS**

1 JOHDANTO	1
2 NUORUUS ELÄMÄNVAIHEENA	3
3 NUORTEN SYRJÄYTYMINEN	7
3.1 Syrjäytyminen käsitteenä	7
3.2 Nuorten syrjäytymisen riskitekijät.....	8
3.3 Nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisy	9
4 ETSIVÄ NUORISOTYÖ SUOMESSA.....	10
4.1 Etsivän nuorisotyön historiaa.....	10
4.2 Etsivän nuoristyön tavoitteet.....	11
4.3 Moniammatillinen yhteistyö etsivässä nuorisotyössä	12
5 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	14
5.1 Menetelmälliset valinnat.....	14
5.2 Opinnäytetyön luotettavuus.....	16
6 TILASTOTIEDOT JA OPINNÄYTETYÖN TULOKSET	18
6.1 Kokkolan ja Seinäjoen etsivän nuorisotyön tilastotiedot.....	18
6.2 Kokkolan ja Seinäjoen etsivä nuorisotyöntekijöille suunnatun kyselyn tulokset.	21
7 OPINNÄYTETYÖN TULOKSET	26
8 POHDINTA	28
LÄHTEET	31
LIITTEET	
KUVIOT	
KUVIO 1. Nuorten pääasiallinen asumismuoto tavoittamisen aikaan	18
KUVIO 2. Nuorten pääasiallinen toimeentulo tavoittamisen aikaan	19
KUVIO 3. Nuorten pääasiallinen toiminta tavoittamisen aikaan	19
KUVIO 4. Nuorten pääasiallinen koulutustausta	20
KUVIO 5. Tavoitettujen nuorten tuloväylät	20
KUVIO 6. Pääasiallinen nuorten ohjaus eri palveluihin / toimenpiteisiin.....	21

1 JOHDANTO

Opinnäytetyömme aiheena on selvittää nuorten elämäntilanteita ja palveluihin ohjaamisen polkuja Kokkolan ja Seinäjoen etsivässä nuorisotyössä. Työn tilaajina toimivat Kokkolan ja Seinäjoen kaupunkien nuorisopalveluiden etsivät nuorisotyöt (Kokkolan kaupunki 2020; Seinäjoki). Tiedustelimme Keski-Pohjanmaan etsivän nuorisotyön koordinaattorilta opinnäytetyön tarvetta, ja hän ilmaisi tarpeelliseksi selvittää nuorisotilastoista nuorten elämäntilannetta ja palveluihin ohjaamisen polkuja Kokkolan ja Seinäjoen etsivän nuorisotyön välillä. Seinäjoki valikoitui siksi, että se vastaa suuruusluokaltaan Kokkolan etsivän nuorisotyön toimintaa. Myös Seinäjoella etsivän nuorisotyö kuuluu nuorisopalveluihin (Seinäjoki). Esitimme idean aiheesta myös Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan etsivän nuorisotyön koordinaattorille, ja hän vaikutti ideasta.

Keski-Pohjanmaalla sijaitsevassa Kokkolassa on toteutettu etsivää nuorisotyötä vuodesta 2008 alkaen. Kokkolassa työskentelee viisi etsivää nuorisotyöntekijää. Vuonna 2019 Kokkolan etsivä nuorisotyö tavoitti 220 nuorta. Etelä-Pohjanmaalla sijaitsevalla Seinäjoella on toteutettu etsivää nuorisotyötä vuodesta 2008 alkaen. Seinäjoella työskentelee viisi kokopäiväistä ja yksi osa-aikainen etsivä nuorisotyöntekijä. Vuonna 2019 Seinäjoen etsivä nuorisotyö tavoitti 275 nuorta.

Etsivää nuorisotyötä tulee mitata ja sen vaikuttavuutta arvioida. Sen ennaltaehkäisevää kohtaamistyötä on haastava mitata numeerisesti ja löytää selkeitä syy-seuraussuhteita. Tämän vuoksi on tärkeä tuottaa monipuolista tietoa. Etsivä nuorisotyö käyttää tiedon keruuseen valtakunnallista asiakastieto- ja tilastointijärjestelmää (PAR-järjestelmä), jonka tiedot toimitetaan opetus- ja kulttuuriministeriölle. Tiedot toimivat esimerkiksi rahoituksen seurannan, tutkimuskäytön ja päätöksenteon pohjana. (Bamming & Wallden 2019, 40.) Tilastot kootaan aluehallintoviraston ylläpitämälle Nuorisotilastot.fi-sivulle.

Tilastotietoja on myös tarkoitus hyödyntää toiminnan ja työmuodon kehittämisessä ja työn vaikuttavuuden näkyväksi tekemisessä. Eri menetelmin kerätty tieto toimii suunnan antajana myös nuorten palveluiden kehittämiseksi laajemmin. Tämän vuoksi etsivän nuorisotyön keräämät tiedot tulee tuoda kunnissa näkyväksi. (Valtakunnallinen etsivän nuorisotyön käsikirja

2018, 56.) Tilastotietojen tarkastelu voisi antaa Kokkolan ja Seinäjoen etsiville nuorisotyöntekijöille uutta näkökulmaa toistensa toiminnoista sekä mahdollistaa jatkuvan työn reflektoinnin. Opinnäytetyötä työstäessämme pääsemme hyödyntämään Nuorisotilastot.fi-sivustolle kerättyä tietoa. Pääsemme tuottamaan uutta tietoa Kokkolan ja Seinäjoen etsivien nuorisotyöntekijöiden avulla tekemällä heille kyselyn, jonka kautta voimme saada tarkentavaa tietoa tilastoista nousseista ilmiöistä. Näiden tulosten kartoittamisen jälkeen etsivä nuorisotyö Kokkolassa ja Seinäjoella voi hyödyntää tuloksia työn kehittämiseen. Opinnäytetyössämme etenemme eettisten periaatteiden sekä ohjeiden mukaisesti (Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen kompetenssit 2016, 2).

Viimeisen kymmenen vuoden aikana on tehty useita ammattikorkeakoulun opinnäytetöitä etsivästä nuorisotyöstä. Useissa opinnäytetöissä on tarkasteltu nuorten kokemuksia etsivästä nuorisotyöstä, työntekijöiden kokemuksia työstä ja sen kehittamisestä sekä yhteistyötahojen näkemyksiä etsivästä nuorisotyöstä. Emme löytäneet etsivän nuorisotyön nuorten elämäntilanteiden ja palvelupolkujen tarkastelua paikkakuntien välillä, joten opinnäytetyömme tuo uuden näkökulman etsivän nuorisotyön toteuttamiseen ja näin ollen se poikkeaa aiemmin laadituista opinnäytetöistä.

2 NUORUUS ELÄMÄNVAIHEENA

Nuorisolain mukaan nuorella tarkoitetaan alle 29-vuotiasta (Nuorisolaki 2016, 3§). YK määrittelee nuoren 15-24-vuotiaaksi (Valtion nuorisoneuvosto 2016). Allianssi ry:n (2016, 8) mukaan nuoruus onkin liukuva käsite. Nuoruus sijoittuu lapsuuden ja aikuisuuden väliin. Eri tilanteissa, kuten lainsäädännössä tai tilastoissa, on usein omat määritelmänsä nuoruuden ikärajoista. Tilastokeskuksen mukaan 15-29-vuotiaita oli vuonna 2019 yhteensä 966 300 eli 17,49 % väestöstä. (Tilastokeskus, 2020.) Pelkkää ikää ei kuitenkaan kannata miettiä, sillä nuoruutta voidaan tarkastella myös sen eri kehitystehtävien, kuten biologisesti, sosiologian tai psykologian kautta (Nuoperi.fi). Yhteiskunnan rakenteet sekä esimerkiksi läheisten odotukset muovaavat nuoruutta ja nuoren kehitystä, unohtamatta nuoren omia valintoja esimerkiksi koulutukseen, harrastuksiin tai ystäväpiiriin liittyen (Tamminen & Karajas 2019, 7 [Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Lyytinen, Pulkkinen & Ruoppila 2014, 142]).

Viimeisen sadan vuoden aikana nuoruus ajanjaksona on pidentynyt, jos verrataan aikuisuuden roolien saavuttamista. Näitä tapahtumia ja rooleja on muun muassa koulutus, työelämään siirtyminen ja lasten hankkiminen. Yhteiskunnan ja elinkeinorakenteen muutos ovat osallisena tähän muutokseen. Nykyään kouluttaudutaan useita vuosia ja vakituista työpaikkaa ei välttämättä ole. Pitenevää ajanjaksoa ennen aikuisuuteen siirtymistä kutsutaan myöhäisnuoruudeksi ja toisaalta myös varhaisaikuisuudeksi. Ajanjaksoa on ehdotettu kuvaamaan myös muotoutuvana aikuisuutena. (Nurmi ym. 2014, 143.)

Nuoruusiän kehitys etenee fyysisenä kasvuna sekä ajattelutaitojen kehityksenä. Nuorella alkaa puberteetti ja elämässä tapahtuu siirtymiä, kuten koulumaailmassa alakoulusta yläkouluun ja sieltä toisen asteen opetuksen pariin. Perheessä ja ystäväsuhteissa saattaa tulla muutoksia erinäisistä syistä. Nuoruusiässä on myös erilaisia kehitystehtäviä, joita nuori kohtaa. Nuorella saattaa esiintyä erilaista ongelmakäyttäytymistä suurten muutosten alla johtuen puberteetin hormonaalisista ja fysiologisista muutoksista. Kehitykseen heijastuu puberteetin tuomat muutokset, esimerkiksi nuoren sosiaalinen elämä voi ajautua tiettyyn suuntaan ja kaveriporukkaan. Nuoren minäkuva muovautuu myös samalla kun keho kasvaa. (Nurmi ym. 2014, 144–146.)

Nuoren kehityksessä ajattelutaidot muovaavat nuoren käsitystä hänen minäkuvastaan, maailmankuvastaan ja ideologiastaan, tulevaisuuden suunnitelmistaan sekä esimerkiksi hänen moraaliaan. Esimerkiksi koulutuksen valintaa, ammatinvalintaa ja ystäväpiiriin liittyviä päätöksiä nuori joutuu kohtamaan parantuneiden suunnittelu- ja päätöksentekotaitojensa ansiosta, ja hän osaa toimia paremmin ristiriitatilanteissa moraalin kehittymisen takia. Sosiaalisia ympäristöjä nuorella on useimmiten kaveripiiri ja perhe. Nuori viettää entistä enemmän aikaa ystävien kanssa, ja välit vanhempiin muuttuu enemmän autonomiseksi ja nuorella on enemmän päätösvaltaa. (Nurmi ym. 2014, 146–148.)

Nuoruuden kehitystehtäviin kuuluu oman sukupuoli-identiteetin muovautuminen ja omaksuminen sekä suhteiden muodostaminen vastakkaiseen sukupuoleen. Kehitystehtävinä on myös koulutuksen hankkiminen sekä tulevaan työelämään valmistautuminen. Oman ideologian ja perhe-elämään valmistautuminen on myös osa nuoruuden kehitystehtäviä. Niin sanotun varhaisaikuisuuden kehitystehtäviin taasen kuuluu oman elinkumppanin valinta, perheen perustus sekä työpaikan löytyminen. (Nurmi ym. 2014, 149.)

Robert Havighurst [1948] ajattelee, että näiden nuoruuden kehitystehtävien onnistuminen tietyssä iässä auttaa nuorta pärjäämään, luoden tälle myönteisen hyvinvoinnin ja auttaa seuraavan vaiheen eli aikuisuuden kehitystehtävien onnistumisessa. Baltes [1980] kuvaa normatiivisia elämäntapahtumia eli sitä, kuinka tapahtumat todennäköisesti tapahtuvat tietyssä iässä. Esimerkkinä tästä ovat vaikkapa lukion päättymisen tai rippikoulun käyminen. Baltes [1980] toi myös ajatuksen ei-normatiivisista tapahtumista, jotka eivät ole sidonnaisia ikään, kuten esimerkiksi vanhempien eroaminen tai onnettomuuteen joutuminen. (Nurmi ym. 2014, 149. [Havighurst 1948; Baltes 1980].)

Kehitystehtävät, puberteetti ja nuoren sosiaaliset suhteet ja niiden mahdolliset muutokset muovaavat nuoren psyykkissosiaalista kehitystä. Nuorella on edessään monenlaisia haasteita sekä mahdollisuuksia, jotka vaikuttavat nuoren valintoihin, toimintaan ja hänen tekemiinsä päätöksiin. Nuorella on edessään siis oman polun löytäminen ja tavoitteiden asettaminen, kuten esimerkiksi harrastukset ja koulutusvalinnat. Nuori joutuu kuitenkin joskus kohtaamaan pettymyksiä ja sopeutumaan tilanteisiin. Hän ei esimerkiksi välttämättä saakaan haluamaansa koulu- paikkaa. Näin hän päätyy tiettyyn yhteisöön ja asemaan ja luo kuvaa itsestään eli muodostaa oman identiteettinsä. (Nurmi ym. 2014, 150.)

Tavoitteiden muokkaus, hallintakeinot ja defenssit sekä syy päätelmät ovat vaihtoehtoina nuoren sopeutumisen keinoina erilaisiin tilanteisiin silloin, kun asiat eivät etene tai toteudu toivotulla tavalla. Tavoitteiden muokkaus on yksi tapa parantaa hyvinvointia ja sopeutua, esimerkiksi jos nuori ei saa haluamaansa työpaikkaa, hän päättää jatkokouluttautua. Toinen tapa on hallintakeinot ja defenssit, eli vaikeuksia kohdatessa käydään läpi omia tunteita ja keinoja tilanteen käsittelemiseksi. Nuori voi esimerkiksi hakea tukea muilta ihmisiltä tai aktiivisesti etsiä uusia ratkaisuja. Toisilla on tapana taas kieltää ongelma ja säädellä omia tunteita. Näiden kahden hallintakeinon eroja on tutkittu, ja jälkimmäinen tapa suhtautua ongelmiin kuvaa temperamentiltaan reaktiivisia henkilöitä. He reagoivat vastoinkäymisiin voimakkaasti ja toipuvat hitaammin. Ne yksilöt, jotka hyödyntävät ensimmäistä tapaa käydä läpi ongelmatilanteita, voivat tutkitusti paremmin. Passiivisia hallintakeinoja käyttävät yksilöt saattavat sairastaa masennusta. (Nurmi ym. 2014, 158-159.)

Syy päätelmien käyttö sopeutumisessa voi olla hyödyksi selviytymään myöhemmin samankaltaisista tilanteista. Yksilö pohtii syytä epäonnistumiselleen. Johtuiko epäonnistuminen esimerkiksi omista kyvyistä tai tilanteesta, jossa epäonnistuminen tapahtui? Syiden pohdinta saattaa toimia myös puolustusmekanismina. On tutkittu, että kun käyttää syy päättelemistä sopeutumisessa, vähentää se masennusta. (Nurmi ym. 2014, 159.)

Nuoruus tuo mahdollisuuksia ja haasteita yksilölle. Toiset selviävät niistä paremmin kuin toiset, mikä näkyy mahdollisesti henkisenä pahoinvointina tai esimerkiksi häiriökäyttäytymisenä. Toisilla ongelmat häviävät kasvaessaan aikuisiksi ja taas toisilla tilanne saattaa jatkua ja ongelmat vain kasaantua. Nuorella voi ilmetä masennuksen ja ahdistuneisuuden oireita esimerkiksi stressaavien elämäntapahtumien tai traumaattisten kokemusten takia. Tällaisia voi olla esimerkiksi konfliktit perheessä, ristiriitaisuus ja kielteinen vanhemmuus tai läheisen itsemurha ja kiusaaminen. (Nurmi ym. 2014, 169–170.)

Nuorilla, jotka hyödyntävät aikaisemmin mainittuja sopeutumiskeinoja, on pienempi riski sairastua mielenterveysongelmiin. Käytöshäiriöitä, aggressiivisuutta ja rikollisuutta esiintyy tutkitusti enemmän niillä nuorilla, joilla on heikko suhde vanhempiinsa. Vanhemmat esimerkiksi ohjaavat nuorta vähän, heidän kurinpitonsa nuorta kohtaan on vaihtelevaa tai heikkoa tai nuorta rangaistaan. (Nurmi ym. 2014, 170–173.)

Nuoren kaveripiiri voi myös vaikuttaa hänen valintoihinsa, miten toimia ja näin lisätä ongelmakäyttäytymistä ja rikollista toimintaa. Päihteiden käyttö ja erilaiset riippuvuudet voivat kummuta perheestä opituista tavoista tai nuoren halusta kokeilla asioita oman ikäistensä kanssa. Vanhempien suhtautuminen nuoren päihteiden käyttöön vaikuttaa nuoren päihteiden käyttöön, esimerkiksi hyväksytäänkö päihteiden käyttö vai rajataanko sitä, ohjataan nuorta toisenlaiseen kaveriryhmään ym. (Nurmi ym. 2014, 170–173.)

3 NUORTEN SYRJÄYTYMINEN

Seuraavissa alaluvuissa käymme läpi nuorten syrjäytymistä alkaen syrjäytymisen käsitteen määrittelystä, minkä jälkeen käymme läpi syrjäytymisen riskitekijöitä ja miten syrjäytymistä voidaan ennaltaehkäistä.

3.1 Syrjäytyminen käsitteenä

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) määrittelee syrjäytymisen koskemaan sellaisia yksilöitä, jotka ovat jääneet yhteiskunnan erilaisten järjestelmien ulkopuolelle. Esimerkiksi he eivät ole käyneet kouluja loppuun tai eivät löydä työpaikkaa, mikä toisi turvaa yksilölle, kuten turvatun toimeentulon, sosiaalisia suhteita sekä elämänhallinnan tunteen. Syrjäytyminen ei tapahdu hetkessä, mutta jos nuorelle kasaantuu paineita esimerkiksi toimeentulosta, koulutuksesta, lähipiiristä voi nuoren elämänhallinta pettää ja huono-osaisuus kasaantua, jolloin on riski syrjäytyä. (THL 2019.) Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen julkaiseman artikkelin mukaan 15-29-vuotiaita syrjäytyneitä oli vuonna 2012 noin 51 300 (THL 2019).

Myös henkilöryhmät voivat olla syrjäytyneitä. Toisaalta yksilöitä ja ryhmiä myös suoranaisesti syrjäytetään esimerkiksi siten, ettei heitä kuulla heidän asioissaan tai heidän osallisuuttaan tai kansalaisuuttaan pidetään toisarvoisena. Syrjäytyneestä voidaan puhua silloin kun syrjäytyneen huonohko asema yhteiskunnassa vakiintuu pitkäaikaseksi tilaksi. (Laine, Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2010, 11–12.) Syrjäytymistä voidaan kuvata prosessina, siirtymistä tilasta toiseen, esimerkiksi kun terve ihminen sairastuu, hyvin toimeentuleva menettää työnsä tai työkykynsä tai perheessä tapahtuu jotain poikkeavaa, mikä voi luoda yksinäisyyttä. Kun syrjäytymistä kuvataan prosessina, henkilön elämäntilanne muuttuu hyvästä heikommaksi tai jopa haastavaksi. Syrjäytymisvaarassa oleva usein tunnistetaan esimerkiksi siten, että henkilö ei saa koulupaikkaa tai työtä, jolloin hän on riski- ja vaaratilanteissa, jotka taas ennustavat henkilön joutumista heikompaan asemaan kuin se henkilö, jolla koulu tai työpaikka jo on. (Laine, Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2010, 13.)

Syrjäytymis-sanaa pidetään kielteisenä, leimaavana ja vastakkainasetteluna "me–ne". Vaihtoehtoisia käsitteitä on esimerkiksi huono-osainen tai heikommin toimeentuleva. Syrjäytymisen

vastakäsittteenä voidaan kuvata osallisuutta ja esimerkiksi voimaantumista. (Laine, Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2010, 12.)

3.2 Nuorten syrjäytymisen riskitekijät

Nuorten syrjäytymisen taustalta voi löytyä erilaisia tekijöitä kuten esimerkiksi perheestä johtuvista syistä, yksilöstä itsestään johtuvista syistä tai erilaisia yhteiskunnallisista syistä. Yhteiskunta on muuttunut ajan saatossa, ja nykyään koulutuksella on merkitystä. Peruskoulussa heikko menestyminen voi johtaa esimerkiksi siihen, että toisen asteen opinnot eivät kiinnosta. He, joilla ei ole lainkaan peruskoulun jälkeistä koulutusta, saattavat jäädä täysin ilman työpaikkaa. Mikäli nuorella ei ole voimavaroja käydä koulua tai olla työelämässä syystä tai toisesta, hänellä on vaara syrjäytyä. Nämä henkilöt, joilla on vain peruskoulu käytynä, saattavat kärsiä useammin työttömyydestä ja erilaisista toimeentulon ongelmista. Työttömyys- ja toimeentulo-ongelmien lisäksi heillä saattaa esiintyä enemmän psyykkisiä ongelmia, sekä erilaisia elämänhallinnan haasteita. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018a.)

Perhetekijät voivat vaikuttaa nuoreen vielä pitkään, esimerkiksi niin sanotun huono-osaisuuden ylisukupolveutumisen kautta. Tällä tarkoitetaan sitä, että vanhempien ongelmat siirtyvät tai jatkuvat vielä heidän lastensa elämässä. Jos perheellä on vaikeaa, se saattaa vaikuttaa lapsien hyvinvointiin monilla eri elämän osa-alueilla. Vanhempien työttömyys ja erilaiset toimeentulon ongelmat, asumiseen liittyvät ongelmat, mielenterveyden, päihteiden tai muiden terveysongelmien tuottamat haasteet, väkivalta, laiminlyönnit ja riidat tai avioero voivat vaikuttaa lapsiin ja heidän hyvinvointiinsa myöhemmin negatiivisesti. Toisaalta, jos näihin ongelmiin saadaan tukea riittävän ajoissa, niiden siirtyminen sukupolvelta seuraavalle voidaan katkaista. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2016b.)

Pitää kuitenkin muistaa, että yksittäiset ongelmat eivät välttämättä johda huono-osaisuuteen, mutta riski kasvaa, mikäli perheessä on useampia ongelmia ja ne kasautuvat. Esimerkkinä perheen isän päihdeongelmat, joista voi seurata väkivaltaisuutta sekä mahdollisesti irtisanominen työpaikalta, joka taas heikentää perheen toimeentuloa. Nämä elinolot heijastuvat perheen lasten ja nuorten elämään siinä hetkessä sekä voivat myöhemmin näkyä henkilön elämässä joko suoranaisesti tai erilaisten valintojen tai tekijöiden kautta. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2016b.)

3.3 Nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisy

Syrjäytymisen ennaltaehkäisyllä pyritään tunnistamaan ne tekijät, jotka aiheuttavat syrjäytymistä. Ennaltaehkäisyllä pyritään myös löytämään ne keinot, joilla voidaan auttaa niitä henkilöitä, jotka ovat haavoittuvassa asemassa yhteiskunnassamme. (Laine, Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2010, 17.)

Lapsuuden ja nuoruuden huono-osaisuus ei tutkimusten mukaan suoranaisesti määrää tulevaisuutta, vaikkakin se vaikuttaa hyvinvointiin merkittävästi (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2016b). Nuoren syrjäytymisen ennaltaehkäisyä voidaan hoitaa vielä perheessä ottamalla huomioon koko perheen tilanne, eikä keskittymällä ainoastaan esimerkiksi vanhemman päihdeongelman hoitoon. Tärkeää on huomata lasten ja vanhempien tuen tarve ja suuruus. Tärkeää on myös tukea vanhempia heidän vanhemmuudessaan sekä tukea lasten koulunkäynnin sujuvuutta ja esimerkiksi mieleisen harrastuksen löytämisestä. Perhettä tulee tukea jo varhaisessa vaiheessa, kun ensimmäisiä ongelmia huomataan. Tärkeää ylisukupolvisuuden ennaltaehkäisyssä on huomioida jokaisessa palvelussa perhe yhtenä kokonaisuutena. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2016b.)

Nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä tulee muistaa yksilö itse, perheen tukeminen sekä nuorten osallistuttaminen yhteiskunnan rakentamisessa. On tärkeää saada katkaistuksi ylisukupolvista periytyvät ongelmat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tukemalla nuorta riittävästi. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2019c.)

Yksi syrjäytymisen ennaltaehkäisyn merkittävä uudistus Kataisen hallituksen aikana oli Nuorisotakuu-ohjelman tuonti Suomeen vuonna 2011. (Nuorisotakuu.eu.) Nuorisotakuulla tarjotaan alle 25-vuotiaille ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle työttömäksi joutuneelle kolmen kuukauden kuluessa työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikkaa. Nuorisotakuun lisäksi Kataisen hallitus ajoi rahoitusta etsivään nuorisotyöhön, työpajatoiminnan laajentamiseen sekä helpotti ammatilliseen koulutukseen pääsyä. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2019c.)

4 ETSIVÄ NUORISOTYÖ SUOMESSA

Etsivä nuorisotyö on opetus- ja kulttuuriministeriön johtamaa ja vuodesta 2008 rahoittamaa erityisnuorisotyötä (Bamming & Wallden 2019, 10). Valtion avustuksia etsivän nuorisotyön toteuttamiseksi myöntää Aluehallintovirasto (AVI), joka edistää ja laajentaa etsivää nuorisotyötä alueella, ohjaa ja järjestää koulutuksia ja osallistuu seurantatyöhön (Aluehallintovirasto 2020). Nuorisotyö ja -politiikka ovat kunnan tehtäviä (Nuorisolaki 2016, 8§), mutta etsivän nuorisotyön järjestäminen on kunnille vapaaehtoista. Kunnan järjestäessä kyseiset palvelut, on niitä järjestettävä lainsäädännön mukaisesti. (Opetus- ja kulttuuriministeriö.)

4.1 Etsivän nuorisotyön historiaa

Etsivää työtä on toteutettu eri muodoissa syrjäytyneiden parissa jo vuosikymmeniä, ja tähän työhön myös etsivän nuorisotyön juuret ulottuvat. Suomen etsivään nuorisotyöhön on erityisesti vaikuttanut Norjan nuoriin suunnattu sosiaalityö, jonka merkittävässä osassa on etsivä työ. (Valtakunnallinen etsivän nuorisotyön käsikirja 2018, 5.) Laittomien päihteiden tulo Suomeen 1960-luvulla vaikutti nuorisotyön kehittämiseen (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 16). Suomessa ammatillista etsivää työtä on toteutettu 1960-luvulta alkaen, jolloin työskenneltiin uudella, jalkautuvalla tavalla jengien parissa (Valtakunnallinen etsivän nuorisotyön käsikirja 2018, 5). Työn perustana oli perushumaanius ja diakoninen näkökulma, johon alussa liittyi vahvasti ennaltaehkäisevä näky. Työn aloittaminen toimi eräänlaisena protestina nuorten ja marginaaliin joutuneiden puolesta. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 16.)

Vuonna 1969 Norjassa aloitettiin määrätietoisesti kehittämään etsivää työtä sen toimien ammatillisen etsivän työn mallimaana (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 17). 1970-luvulla Suomessa työtä toteutettiin Norjan mallin mukaisesti riskioiloissa elävien nuorten parissa. Kaduille jalkautuva työ keskittyi palvelujen ulkopuolella, haastavassa elämäntilanteessa olevien erityisryhmien, kuten prostituoitujen ja narkomaanien, tukemiseen. (Valtakunnallinen etsivän nuorisotyön käsikirja 2018, 5.) Varsinainen etsivä työ alkoi muodostumaan 1980-luvulla, jolloin toimijoina olivat nuorten päihdetyö, kunnallisen nuorisotyön erityisnuorisotyö, Raittiustoimiston nuorisoneuvonta ja seurakunnan erityisnuorisotyö. Työn ammatillisuus muodostui käytännön kokemuksista ja sen toteuttaminen oli rajatonta. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 16.) Tuolloin alettiin

kuitenkin ymmärtämään työn tueksi tarvittavan malleja, joilla työtä toteuttaa pitkäjänteisesti (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 17) sekä ohjelmallisempaa kouluttautumista kenttä- ja jengityöhön (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 16).

Etsivää nuorisotyötä on toteutettu Suomessa 1990-luvulta lähtien (Valtakunnallinen etsivän nuorisotyön käsikirja 2018, 5). Etsivä nuorisotyö kirjattiin ensimmäisen kerran nuorisolakiin vuonna 2011, jossa säädetään kunnissa toteutettavasta etsivästä nuorisotyöstä. Tämän myötä etsivän työn käsite kirjattiin lakiin ja työ muuttui haittoja vähentävästä työstä ennaltaehkäisevään ja ongelmia korjaavaan työhön. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 15.)

Etsivä työ on muuttunut vuosikymmenten aikana paljon; nykyisin työtä ei enää tehdä yksin vaan työpareina, johto tukee työtä, työnohjausta on saatavilla ainakin työpareittain, työnteijällä on mahdollisuus täydennyskoulutuksiin, työ on suunnitelmallista ja työtä dokumentoidaan, jota hyödynnetään osana työn kehittämistä (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 19).

4.2 Etsivän nuoristyön tavoitteet

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on tavoittaa alle 29-vuotiaat nuoret, jotka ovat vailla koulutusta, työelämää ja/tai tarvitsevat tukea palveluihin ohjautumisessa (Aluehallintovirasto 2020). Työn tavoitteena on edistää nuoren kasvua, itsenäistymistä, osallisuutta yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaa sekä koulutukseen ja työmarkkinoille pääsyä (Nuorisolaki 2016, 10§.) etsimällä yhdessä nuoren kanssa ratkaisuja haasteisiin ja auttamalla nuorta löytämään oikeat palvelut. Etsivän nuorisotyöntekijän tulee olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota turvallinen ja luottamuksellinen aikuiskontakti. Yhteistyö etsivän nuorisotyöntekijän kanssa on nuorelle vapaaehtoista ja ensisijaisesti työtä ohjaa nuorisolaki (2006/72). (Valtakunnallinen työpajayhdistys ry & Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016, 7.)

Etsivään nuorisotyöhön on sen kehittämisestä alkaen liitetty kolmensuuntaisia tavoitteita (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 26). Yhteiskunta, joka antaa sille resurssit ja mahdollistaa etsivän nuorisotyön toiminnan, asettaa sille omat tavoitteensa, nämä tavoitteet ovat kuitenkin useimmiten jonkinlaisessa ristiriidassa keskenään. Puhtaasti yhteiskunnan taloudellisesta näkökulmasta tavoiteltuna etsivä nuorisotyö on onnistunut sitä paremmin, mitä enemmän ihmisiä saa-

daan sen avulla pois sosiaalipalvelujen kulujen piiristä, sekä siirtymään esimerkiksi ansiotyöhön ja tuottamaan yhteiskunnalle verotuloja ja näin ollen luodaan yhteiskunnalle taloudellista säästöä. Toisaalta taas yhteiskunnan humaaniin ihmiskäsitykseen perustuvat tavoitteet ovat haittojen vähentäminen sekä ongelmia korjaava työ. Vaikkei näiden toimien avulla tavoitettaisikaan esimerkiksi nuoren ansiotyöhön menemistä, voi lopputuloksena silti olla vaikkapa jonkinlaisen osallisuuden saavuttaminen ja asiakkaalle jäävä hyvä kokemus häntä auttaneista, turvallisiksi osoittautuneista ihmisistä. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 26.)

Myös etsivää nuorisotyötä tekevillä ihmisillä on tekemälleen työlle asettamat omat tavoitteet. Työntekijät pyrkivät auttamaan kohtaamiaan asiakkaita löytämään ymmärryksen sille, mitkä asiat tai muutokset asiakkaan omassa elämässä voisivat lisätä hänen hyvinvointiaan (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 27). Etsivän nuorisotyön ammattilaiset pyrkivät vahvistamaan asiakkaan kykyjä löytää omia tavoitteitaan ja rohkaista heitä tekemään omia ratkaisuja elämässään päästäkseen näihin tavoitteisiin (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 26.)

Ehkä kaikkein tärkeimpänä etsivän nuorisotyön tavoitteena on itse asiakkaan omat tavoitteet, koskien heidän oman elämänsä hallintaa. Asiakkaalla voi olla esimerkiksi päihdeongelma, joka hankaloittaa opiskelua tai työn saantia ja josta hän haluaisi päästä eroon, mutta ei välttämättä tiedä mitä apukeinoja voisi olla saatavilla. Etsivän nuorisotyön ammattilainen on tarjoamassa apua asiakkaan toiveisiin ja tarpeisiin, sekä tukemassa tätä tavoitteisiin pääsemisessä. Asiakkaan tarpeiden selvittäminen onkin johtanut useiden uusien haittoja vähentävien palveluiden kehittämiseen. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 26.)

4.3 Moniammatillinen yhteistyö etsivässä nuorisotyössä

Etsivän nuorisotyöntekijän rooli asiakkaan kanssa toimiessaan on löytää asiakkaan itsensä kanssa tälle parhaiten sopivat palvelut, sekä olla tukena palveluiden käytössä. Tämä tarkoittaa myös sitä, että monialainen yhteistyö on korostuneessa asemassa etsivässä nuorisotyössä. Monialainen yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa voi käsittää esimerkiksi koulukuraattorin, päihdeklinikan palvelut, terveyspalvelut sekä terveysneuvonnan, työllisyyspalvelut ja nuorisopsykiatrian palvelut. (Valtakunnallinen työpajayhdistys.) Etsivä nuorisotyö on työtä nuoren kanssa yksilönä, mutta myös palvelumuoto, jossa tehdään monialaista verkostoyhteistyötä etsittäessä ratkaisuja nuoren yksilöllisiin tilanteisiin (Puuronen 2014, 41).

Nuoren tullessa etsivän nuorisotyön piiriin hän saa käyttöönsä laajan verkoston tarvitsemiinsa palveluihin, joista hänellä ei välttämättä ilman etsivää nuorisotyötä olisi mitään tietoa. Etsivä nuorisotyöntekijä kulkee nuoren rinnalla ja hänellä on useimmiten parempi tieto nuoren oikeasta elämäntilanteesta, kuin esimerkiksi vaikka sosiaalityöntekijällä, tällöin etsivä myös pystyy hoitamaan käytännön asioita nuoren kanssa paremmin kuin moni muu toimija. Toisaalta etsivä nuorisotyö taas pystyy neuvomaan ja antamaan vinkkejä, niin omasta toiminnastaan kuin muis-takin nuorten hyväksi toimivista palveluista, esimerkiksi kouluille, jotka taas voivat jakaa näitä tietoja nuorille. Näin toimiessaan etsivä nuorisotyö tekee samalla myös omaa toimintaansa tunnetuksi, niin nuorten kuin muidenkin heidän kanssaan mahdollisesti toimivien tahojen kanssa, joka voi taas edelleen madaltaa nuorten kynnystä päästä kiinni mahdollisesti tarvitse-miinsa palveluihin. (Valtakunnallinen työpajayhdistys.)

Monialainen yhteistyö ja sen tarjoama apu on tärkeää nuoren saadessa näin luotettavia aikuis-kontakteja, löytäessään ja saadessaan apua ongelmiinsa silloin, kun nuori ei itse osaa sitä hakea sekä oivaltaessaan omat voimavaransa ja kehittyessään käyttämään niitä. Monialaisella yhteistyöllä mahdollistetaan nuoren avunsaanti ongelmiinsa mahdollisimman varhaisessa vai-heessa, jolloin voidaan paremmin ehkäistä esimerkiksi syrjäytymistä. Etsivä nuorisotyö auttaa nuoria kiinnittymään alueensa palveluihin, tarjoaa elämän- ja arjenhallintatyökaluja sekä mah-dollistaa työ- ja kouluelämään suuntautuvan toiminnan ja terveystyökaluiden piiriin hakeutumi-sen. Kaiken tämän mahdollistaa toimiva moniammatillinen yhteistyö nuorten auttamiseksi ja oikeiden palveluiden saamiseksi oikeaan aikaan. Etsivällä nuorisotyöllä on myös useimmiten tiedossa ja hallussa alueensa koko verkosto, jolloin helpotetaan yksittäisen viranomaisen työtä ja mahdollistetaan hyvä ja toimiva tiedonkulku eri tahojen välillä. (Valtakunnallinen työpajayh-distys.)

5 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Nuorisotilastot.fi-sivuston tilastotietoja hyödyntäen Kokkolan ja Seinäjoen etsivän nuorisotyön asiakkaiden elämäntilannetta ja palveluihin ohjaamisen polkuja nuoren saapuessa etsivän nuorisotyön palvelujen piiriin. Kartoitimme Kokkolan ja Seinäjoen etsivien nuorisotyöntekijöiden ajatuksia tilastoista nousseista ilmiöistä kuuden avoimen kysymyksen Weprobol-verkkokyselyllä (LIITE 2 ja LIITE 3). Tämä opinnäytetyö tuottaa uutta tietoa ja antaa vastauksia tutkimuskysymyksiimme.

Opinnäytetyön tavoitteena oli antaa Kokkolan ja Seinäjoen etsiville nuorisotyöntekijöille uutta näkökulmaa toistensa toiminnoista sekä mahdollistaa jatkuva työn reflektointi. Tavoitteena oli selvittää, mitä voidaan huomioida, kun asiakas tulee etsivän nuorisotyön palvelujen piiriin tai asiakas ohjataan muista palveluista etsivän nuorisotyön piiriin. Selvittämällä kahden kaupungin etsivän nuorisotyön tuloksia, voidaan saada selville, mikä toimii ja mitä mahdollisesti tehdään toisin. Näitä opinnäytetyön tuloksia voidaan hyödyntää etsivän nuorisotyön palvelujen kehittämisessä, joka taas voi edesauttaa asiakkaiden tavoittamista tai edesauttaa asiakkaita ja muita palvelujen tuottajia löytämään etsivän nuorisotyön palvelut.

Tutkimustehtävinä oli selvittää:

1. Minkälaisia ovat nuorten elämäntilanteet ja palveluihin ohjaamisen polut Kokkolan ja Seinäjoen etsivässä nuorisotyössä?
2. Eroaako asiakkaaksi tulevien nuorten elämäntilanne asiakkuuden alkaessa Kokkolan ja Seinäjoen etsivän nuorisotyön välillä?
3. Onko palveluihin ohjaamisessa eroja Kokkolan ja Seinäjoen etsivän nuorisotyön välillä?

5.1 Menetelmälliset valinnat

Opinnäytetyössämme lähestymistapa oli kvalitatiivinen, tavoitteena oli ymmärtää tutkittavaa asiaa (Heikkilä 2010, 16). Laadullisessa tutkimuksessa voidaan hyödyntää esimerkiksi kyselyä tai erilaisista dokumenteista koottua tietoa (Tuomi & Sarajärvi 2018). Tutkimusaineistona käytimme Nuorisotilasto.fi -sivun 2019 tilastoa Kokkolasta ja Seinäjoelta, josta poimimme tietoa tukemaan tutkimuskysymyksiämme. (Nuorisotilastot.fi) Muodostimme haastattelukysymykset

Webropol-verkkokyselylomakkeeseen Kokkolan ja Seinäjoen etsiville nuorisotyöntekijöille (LIITE 2 ja LIITE 3). Kysymyksiä oli kuusi kappaletta, ja ne olivat avoimia kysymyksiä. Välitimme kyselylinkit Kokkolan ja Seinäjoen etsivän nuorisotyön koordinaattoreille, jotka välittivät viestin etsiville nuorisotyöntekijöille. Viestiin laadituilla saatesanoilla (LIITE 1) pyrimme motivoimaan etsiviä nuorisotyöntekijöitä vastaamaan kyselyyn ja käyttämään mahdollisuutta vaikuttaa etsivän nuorisotyön kehittämiseen.

Kvalitatiivisissa tutkimuksissa käytetään useimmiten avoimia kysymyksiä, koska niissä voidaan kysyä esimerkiksi mieleenjohtumia, assosiaatioita tai spontaaneja mielipiteitä, eikä vastaajien valintamahdollisuuksia rajoiteta mitenkään. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa käytetyt avoimet kysymykset ovat usein helppoja laatia mutta työläitä käsitellä, ne voivat myös houkuttaa vastaamatta jättämiseen, sanallisten vastausten luokittelu voi olla vaikeaa, mutta toisaalta voidaan myös saada vastauksia, joita ei ollut etukäteen huomattu ja joista voidaan saada hyviä ja uusia ideoita käsiteltävään asiaan. (Heikkilä 2010, 49.)

Kun kysymyksillä mitataan arvoja, asenteita tai mielipiteitä, on kysymysten sisällön ja muotoilun osalta tärkeää painottaa vastaajien vastaavan kysymyksiin todellisten mielipiteidensä mukaan (Heikkilä 2010, 56). Hyvän tutkimuskysymyksen ominaisuuksiin kuuluu esimerkiksi, että se on tutkijalle tarpeellinen ja hyödyllinen sekä mahdollistaa tulosten saamisen halutulla tavalla, kysymys on ymmärrettävä ja selkeä sekä kohteliaasti esitetty, kysymyksessä kysytään vain yhtä asiaa kerrallaan, kysymyksen kieliasu on moitteeton ja sisältää myös tarvittaessa tyylikeinoja olennaisen asian esiintuomiseksi, kuten lihavoimaa tai alleviivausta. Hyvä tutkimuskysymys ei ole johdattelua eikä liian pitkä tai monimutkainen, eikä siihen kannata sisällyttää sivistyssanoja, slangia tai erikoissanastoa, jotka eivät välttämättä ole vastaajalle tuttuja. (Heikkilä 2010, 57.)

Ensimmäisellä kysymyksellä kartoitettiin, mistä etsivä nuorisotyöntekijä ajatteli tiettyjen asu-
mismuotojen näyttäytymisen johtuvan etsivän nuorisotyön nuorissa. Toisella kysymyksellä kartoitettiin etsivän nuorisotyöntekijän ajatuksia siitä, mitkä asiat ovat vaikuttaneet tiettyjen toimeentulomuotojen näyttäytymiseen nuorten tavoittamisen aikaan. Kolmas kysymys kartoitti etsivän nuorisotyöntekijän ajatuksia siitä, mitkä asiat ovat vaikuttaneet tiettyjen toimintojen näyttäytymiseen nuorten tavoittamisen aikaan. Neljäs kysymys kartoitti etsivän nuorisotyöntekijän ajatuksia siitä, mistä johtuu, että eniten nuorten koulutuksena näyttäytyi ammatillinen perustutkinto. Viidennellä kysymyksellä kartoitettiin etsivän nuorisotyöntekijän ajatuksia siitä, mitkä

asiat ovat vaikuttaneet nuoren tavoittamiskanavaan. Viimeisessä kysymyksessä kartoitettiin etsivän nuorisotyöntekijän ajatuksia siitä, mitkä asiat ovat vaikuttaneet nuorten ohjauksen sisältöön. (LIITE 2 ja LIITE 3.)

Valitsimme analyysimenetelmäksi aineistolähtöisen sisällönanalyysin. Sisällönanalyysiä voidaan käyttää niin laadullisessa tutkimuksessa kuin määrällisen tutkimuksen analysoinnissa. Tieto voi olla esimerkiksi visuaalisessa, kirjoitetussa kuin äänitetyssä muodossa. Sisällönanalyysillä on tarkoitus kerätä oleellinen tieto materiaalista. (Tuomi & Sarajärvi 2018.) Koska keräsimme kyselyn avulla aineiston etsiviltä nuorisotyöntekijöiltä, kykenimme sisällönanalyysin avulla selkeyttämään aineistoa. Sisällönanalyysillä kykenimme tekemään loogista päättelyä ja tulkintaa käydessämme läpi aineistoa. Kävimme läpi kyselyn tuloksia pelkistämällä aineistoa eli redusoimalla tekstiä, minkä jälkeen etsimme aineistosta samankaltaisuuksia sekä eriävyyksiä eli ryhmittelimme aineiston materiaalia. (Tuomi & Sarajärvi 2018.)

Valitsimme tapaustutkimuksen menetelmälliseksi lähestymistavaksi opinnäytetyöhömmme. Hyödyntämällä selittävää tapaustutkimusmenetelmää kykenimme selittämään tapaustamme ilmiönä. Tavoitteena oli siis saada kyselystä selittäviä tekijöitä erilaisille poluille niin palveluiden ohjauksessa kuin asiakkaiden elämäntilanteessa. (Eriksson & Koistinen, 2005, 12–13.) Tapaustutkimus on monimuotoinen tutkimusstrategia, jota pidetään enemmän tutkimuksellisena lähestymistapana, kuin aineistonkeruu- tai analyysimenetelmänä (Eriksson & Koistinen 2005, 4). Tyypillisesti tapaustutkimuksessa tutkitaan yksittäistä tapahtumaa, yksilöä tai rajattua kokonaisuutta. Tapaustutkimuksia suoritetaan yleisesti osana ammattikorkeakouluopiskelijoiden opinnäytetöitä, sillä opinnäytetyön aihe voi useinkin löytyä esimerkiksi omasta työharjoittelu- paikasta tai muutoin työelämästä, jolloin ne liittyvät johonkin yritykseen tai organisaatioon. Tapaustutkimuksen tulosten merkitystä ja oikeellisuutta vahvistetaan yleensä vielä tutkimuksesta saadun aineiston ja sen analyysin kuvailulla. (Puusniekka & Saaranen-Kauppinen 2006.)

5.2 Opinnäytetyön luotettavuus

Luotettava ja eettinen opinnäytetyö saadaan, kun kerrotaan tarkasti, mitä työssä tullaan tekemään. Hyvin tehty opinnäytetyön tutkimussuunnitelma edesauttaa luotettavuuden ja eettisyyden toteutumista. Tärkeää on kertoa tarkasti myös käytetyt lähteet, sekä kertoa, mitä menetel-

miä on käytetty ja mitä tutkimustuloksia on saatu. (Tuomi & Sarajärvi, 2018.) Esimerkiksi tutkimuslupien hankkiminen asianosaisilta, tiedonhankkiminen, tiedottaminen, puolueettomuus ja vapaaehtoisuus ovat tärkeitä asioita, joita tutkijan on pohdittava ja otettava huomioon, saadakseen aikaan eettisesti laadukkaan opinnäytetyön (Eskola & Suoranta, 1998). Tärkeää on myös muotoilla kysymykset niin, ettei henkilöllisyys paljastu ja pohtia millä tiedolla on oikeasti merkitystä, myös julkaisuvaiheessa on tärkeää huolehtia näistä asioista (Eskola & Suoranta, 1998).

Laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen menetelmässä luotettavuus tunnetaan vakuuttavuuden käsitteenä. Kun tehdään kehittämistoimintaa, silloin käytetään käyttökelpoisuus käsitettä. (Rantanen & Toikko 2009, 121.) Käyttökelpoisuudella tarkoitetaan sitä, miten kehittämisssessä saatuja tuloksia voidaan hyödyntää. Tuloksia voidaan joko hyödyntää käytännössä laajasti erilaisissa toimintaympäristöissä tai kapeammin esimerkiksi yksittäisen organisaation sisällä. (Rantanen & Toikko 2009, 125–126.) Kvalitatiivista tutkimusta on haastavaa toistaa, vaikka tehtävänanto sekä ulkoinen toimintaympäristö pysyisi samanlaisena (Rantanen & Toikko 2009, 123). Esimerkkinä Rantanen ja Toikko (2009, 123) kirjoittavat kirjassaan sosiaalisen prosessin toistettavuudesta. Toistettavuutta sekoittaa esimerkiksi osallistujien yksilölliset, yhteisölliset sekä kulttuurilliset tekijät.

Tärkeää on myös pohtia omia motiiveja sille, mitä halutaan selvittää sekä mikä on opinnäytetyön tarkoitus, lisäksi myös omaa sitoutumista työhön tulee pohtia. Luotettavuuteen liittyy myös työn kesto eli millaisella aikataululla työstämme opinnäytetyötä sekä aineiston analysointi ja tulosten raportointi. (Tuomi & Sarajärvi, 2018.)

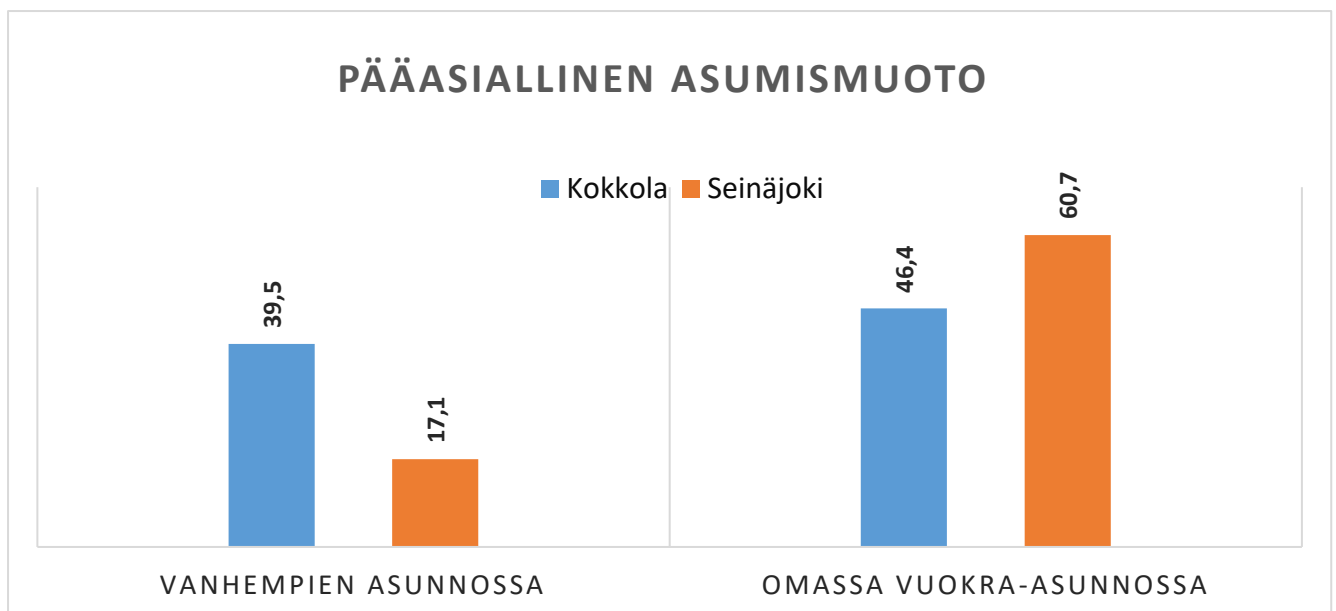
Opinnäytetyön luotettavuuteen vaikuttavana etuna avoimissa kysymyksissä voi olla se seikka, että vastaukset voivat sisältää hyviä ideoita vastaajan saadessa muotoilla vastauksensa vapaamuotoisesti. Tällöin myös vastaajan mielipiteet voivat näyttäytyä perusteellisesti. Huonona puolena on, että avoimiin kysymyksiin jätetään helposti vastaamatta tai vastaukset rönsyilevät. Avointen kysymysten vastaukset ovat myös työläitä analysoida. (Valli 2015.)

6 TILASTOTIEDOT JA OPINNÄYTETYÖN TULOKSET

Seuraavissa alaluvuissa käymme läpi Kokkolan ja Seinäjoen etsivä nuorisotyön tilastoja, jotka on kerätty Nuorisotilastot.fi-sivustolta. Tilastojen prosenttilukuja on selkiytetty kuvioiden avulla. Näistä tilastotiedoista muodostimme kysymykset Kokkolan ja Seinäjoen etsiville nuorisotyöntekijöille, joihin he vastasivat. Käymme kysymys kerrallaan etsivien nuorisotyöntekijöiden vastauksia läpi. Hyödynsimme vastauksien analysoinnissa sisällönanalyysiä.

6.1 Kokkolan ja Seinäjoen etsivän nuorisotyön tilastotiedot

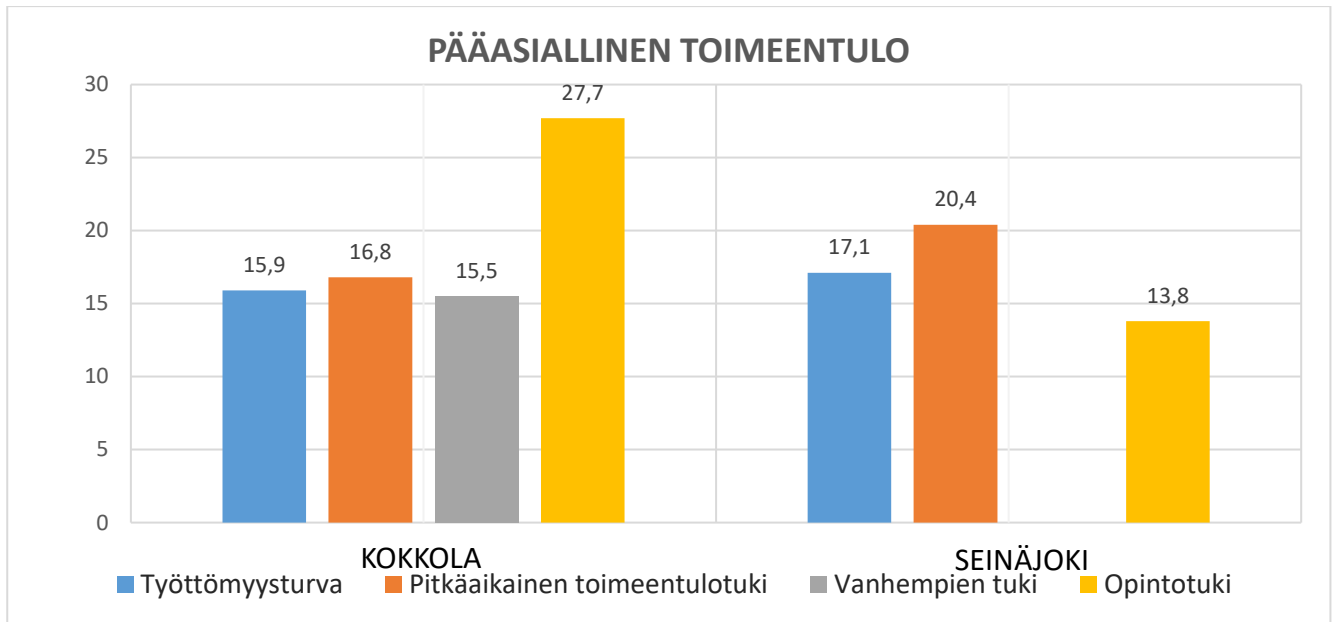
Vuonna 2019 Kokkolan etsivä nuorisotyö tavoitti 220 nuorta ja Seinäjoki 275. Suuri osa Kokkolan etsivän nuorisotyön nuorista asui tavoittamisen aikaan omassa vuokra-asunnossa (46,4 %) tai vanhempien asunnossa (39,5 %). Seinäjoen etsivän nuorisotyön nuorista 60,7 % asui tavoittamisen aikaan omassa vuokra-asunnossa ja 17,1 % vanhempien asunnossa. (Aluehallintovirasto 2019a; Aluehallintovirasto 2019b.) (KUVIO 1.)

KUVIO 1. Nuorten pääasiallinen asumismuoto tavoittamisen aikaan

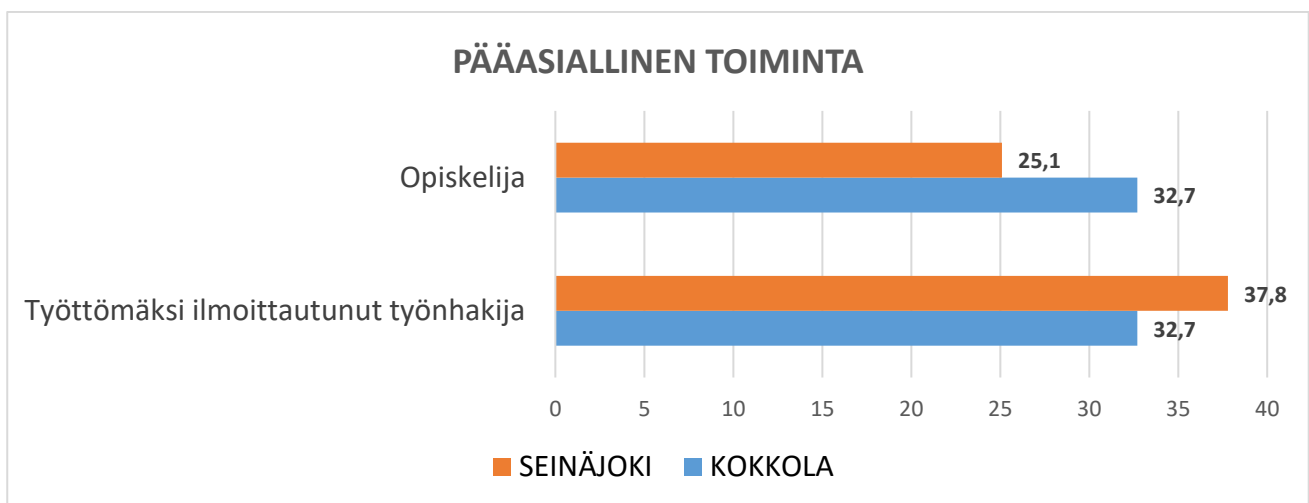
Kokkolassa etsivän nuorisotyön nuoren pääasiallinen tulo tavoittamisen aikaan oli opintotuki (27,7 %), pitkäaikainen toimentulotuki (16,8 %), työttömyysturva (15,9 %) tai vanhempien tuki

(15,5 %). Seinäjoen etsivän nuorisotyön nuoren pääasiallinen tulo tavoittamisen aikaan oli pitkäaikainen toimeentulotuki (20,4 %), työttömyysturva (17,1 %) tai opintotuki (13,8 %). (Aluehallintovirasto 2019a; Aluehallintovirasto 2019b.) (KUVIO 2.)

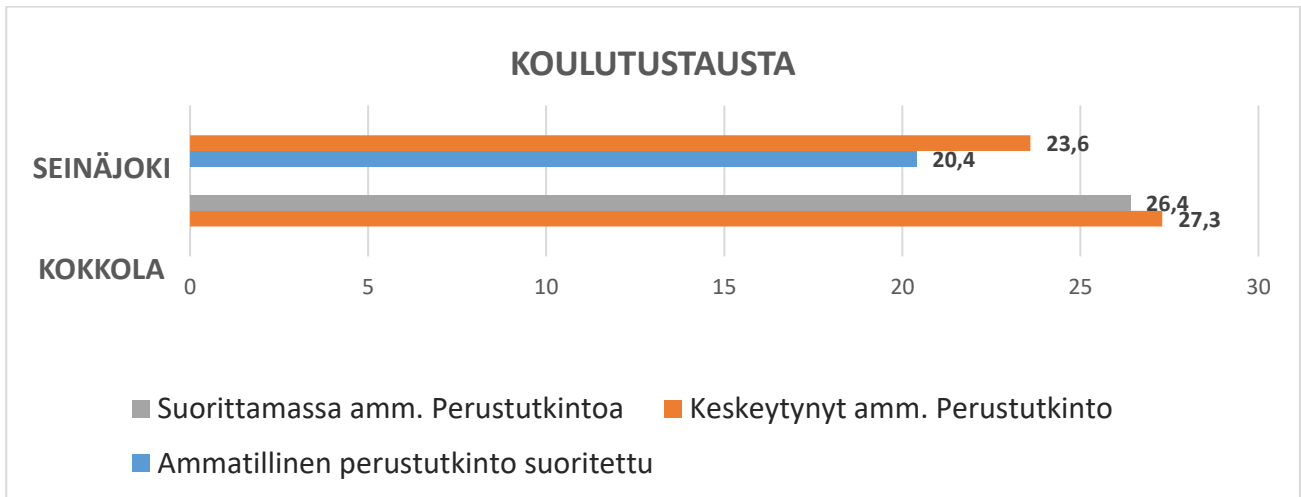
KUVIO 2. Nuorten pääasiallinen toimeentulo tavoittamisen aikaan

Kokkolan etsivän nuorisotyön nuorista oli pääasiallisesti työttömäksi ilmoittautuneita työnhakijoita (32,7 %) tai opiskelijoita (32,7 %). Myös Seinäjoella nuoret olivat tavoittamisen aikaan pääasiallisesti työttömäksi ilmoittautuneita työnhakijoita (37,8 %) tai opiskelijoita (25,1 %). (Aluehallintovirasto 2019a; Aluehallintovirasto 2019b.) (KUVIO 3.)

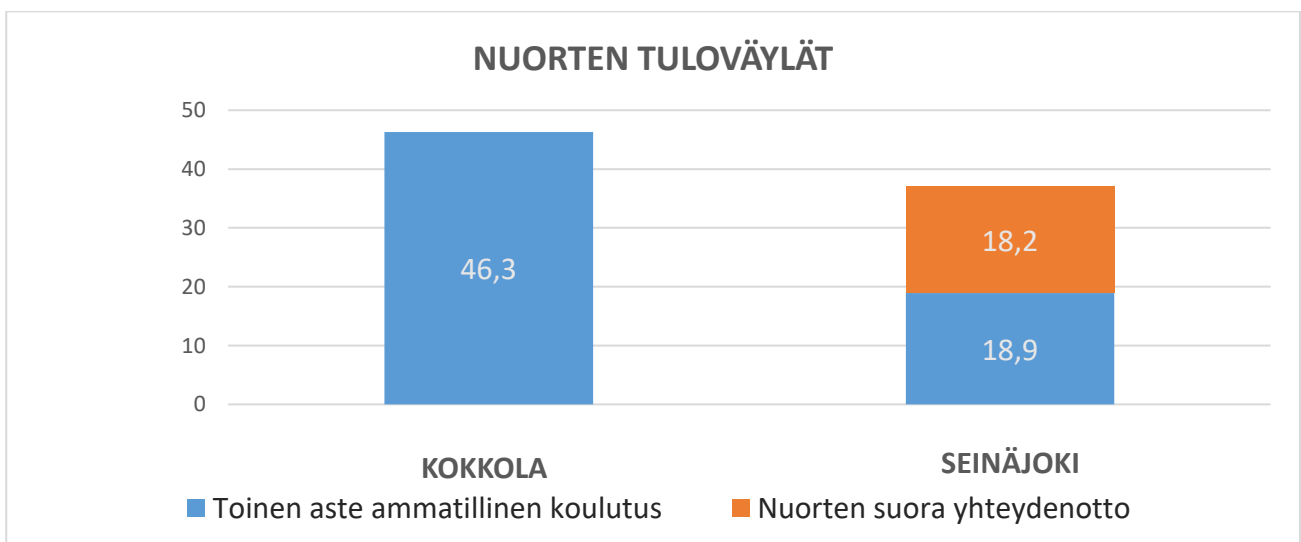
KUVIO 3. Nuorten pääasiallinen toiminta tavoittamisen aikaan

Kokkolassa etsivän nuorisotyön nuorista oli tavoittamisen aikaan keskeyttänyt ammatillisen perustutkinnon (27,3 %) tai oli suorittamassa ammatillista perustutkintoa (26,4 %), kun taas Seinäjoen etsivän nuorisotyön nuorista oli keskeyttänyt ammatillisen perustutkinnon (23,6 %) tai oli suorittanut ammatillisen perustutkinnon (20,4 %). (Aluehallintovirasto 2019a; Aluehallintovirasto 2019b.) (KUVIO 4.)

KUVIO 4. Nuorten pääasiallinen koulutustausta

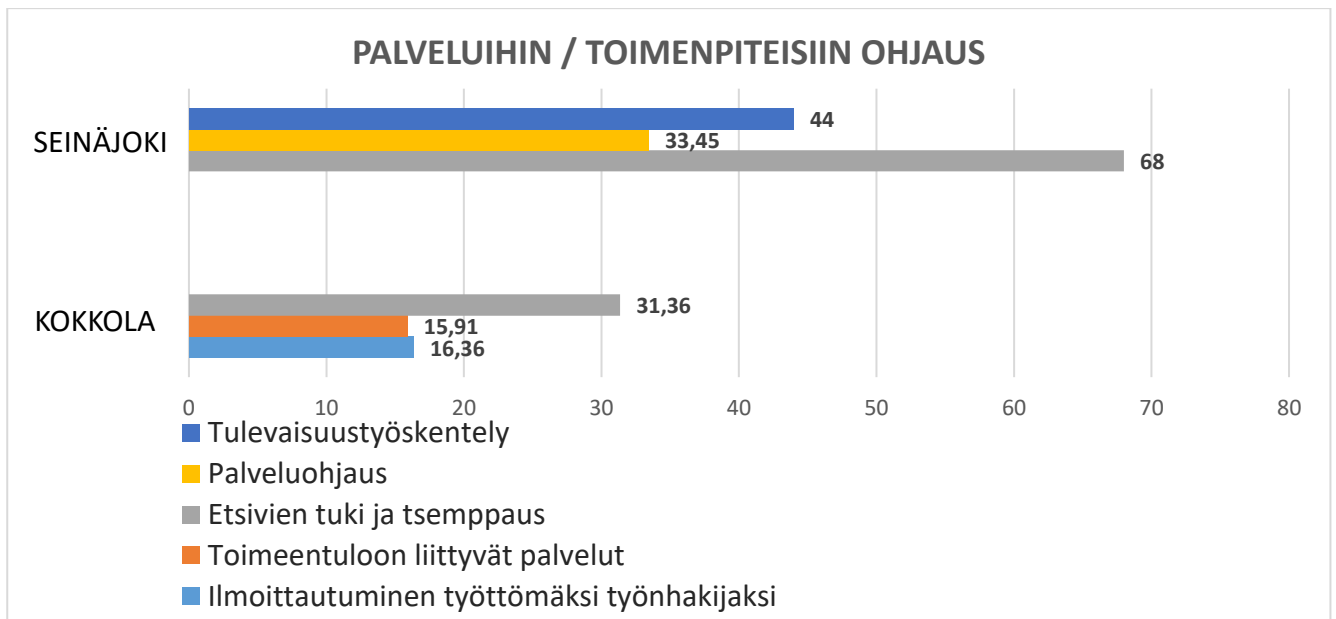
Kokkolassa nuoret tulivat etsivän nuorisotyön piiriin toisen asteen ammatillisen koulutuksen (46,3 %) kautta. Seinäjoella myös nuoret tulivat etsivän nuorisotyön piiriin toisen asteen ammatillisen koulutuksen (18,9 %) sekä nuoren suoran yhteydenoton (18,2 %) kautta. (Aluehallintovirasto 2019a; Aluehallintovirasto 2019b.) (KUVIO 5.)

KUVIO 5. Tavoitettujen nuorten tuloväylät

Kokkolassa nuoria oli pääasiallisesti ohjattu etsivien tuella ja tsemppauksella (31,36 %), ilmoittautumaan työttömäksi työnhakijaksi (16,36 %) ja toimeentuloon liittyviin palveluihin (15,91 %), kun taas Seinäjoen etsivän nuorisotyön nuoria oli pääasiallisesti ohjattu etsivien tuella ja tsemppauksella (68 %), tulevaisuuden työskentelyllä (44 %) ja palveluohjauksella (33,45 %). (Aluehallintovirasto 2019a; Aluehallintovirasto 2019b.) (KUVIO 6.)

KUVIO 6. Pääasiallinen nuorten ohjaus eri palveluihin / toimenpiteisiin

6.2 Kokkolan ja Seinäjoen etsivä nuorisotyöntekijöille suunnatun kyselyn tulokset

Ensimmäisellä kysymyksellä kartoitettiin etsivän nuorisotyön palveluiden piiriin tulevien nuorten asumismuotojen syitä. Kokkolan etsivien nuorisotyöntekijöiden mukaan nuorten asumiseen omassa vuokra-asunnossa vaikutti muutto maakunnista opiskeluiden vuoksi kaupunkiin ja nuoren rikkinäisen tai ison perheen vuoksi halu muuttaa nuorena omilleen. Nuoren asumiseen vanhempien asunnossa vaikutti nuoren opiskelu. Tilastotiedot herättivät etsivissä nuorisotyöntekijöissä myös pohdintaa suuresta etsivän nuorisotyön tarpeesta vanhempien kanssa asuvien nuorten kohdalla, joille pitäisi olla saatavilla myös muita tukitoimia. Seinäjoen etsivien nuorisotyöntekijöiden mukaan suuri osa nuorista asui omassa vuokra-asunnossa, koska heidän asiakaskuntansa oli pääosin täysi-ikäisiä, ja moni nuori oli muuttanut muualta Seinäjoelle.

opiskelemaan. Nuoren asumiseen vanhempien asunnossa nähtiin vaikuttaneen nuoren alakäisyys ja/tai elämäntilanne, kuten mielenterveyden haasteet.

Toisella kysymyksellä kartoitettiin etsivän nuorisotyön palveluiden piiriin tulevien nuorten toimeentulomuotojen syitä. Kokkolan etsivän nuorisotyöntekijöiden vastausten mukaan opintotuen näyttäytymiseen pääasiallisena toimeentulomuotona vaikuttivat yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa ja joidenkin nuorten halu pysyä koulun kirjoilla tukia saadakseen, vaikka nuorella ei olisi voimia tai halua opiskeluun. Opintotuen näyttäytyminen nuorten pääasiallisena toimeentulomuotona pohditutti etsiviä nuorisotyöntekijöitä; ovatko etsivän nuorisotyön piirissä oikeat nuoret, mikäli he ovat koulussa ja koulun tulisi tehokkaammin puuttua nuoren haasteisiin.

Seinäjoen etsivän nuorisotyöntekijöiden mukaan nuoren pitkäaikaisen toimeentulotuen tarve pääasiallisena toimeentulomuotona selittyi sillä, että nuoren ollessa alle 25-vuotias sekä vailla koulutusta ja työtä, on toimeentulotuki usein ainut etuus, mitä nuori voi saada. Pitkäaikaisen toimeentulotuen tarve näyttäytyi myös moniongelmaisten nuorten kohdalla, jolloin nuori ei välttämättä ole koulu- ja/tai työkuntoinen. Työttömyysturvan näyttäytyminen nuoren pääasiallisena tulona selittyi osaltaan erilaisten kuntouttavien ja työvoimapolitiittisten toimien kautta. Nuori voi saada työttömyysturvaa myös silloin, kun hänellä on ammattitutkinto. Opintotuen näyttäytymisen nuoren pääasiallisena tulona kertoi siitä, että etsivän nuorisotyön asiakkaina on opiskelijoita, joiden koulunkäyntiä pyritään tukemaan.

Kolmannella kysymyksellä kartoitettiin etsivän nuorisotyön piiriin tulevien nuorten pääasiallisen toiminnan syitä. Kokkolan ja Seinäjoen etsivän nuorisotyön nuoret olivat tavoittamiseen aikaan suureksi osaksi työttömäksi ilmoittautuneita työnhakijoita. Kokkolan etsivien nuorisotyöntekijöiden vastausten mukaan tämän toiminnan näyttäytymiseen vaikuttaisi työllisyyspalveluiden riittämätön tuki. Esimerkiksi työllisyyspalveluista ei ehditä tavata kaikkia nuoria henkilökohtaisesti, jolloin tuen tarpeen huomaaminen voi viedä jopa vuodesta puoleentoista vuoteen. Molempien kaupunkien etsivien nuorisotyöntekijöiden vastausten mukaan nuorten koulutuksen puute ja/tai opintojen keskeytyminen hankaloittivat työelämään pääsyä. Seinäjoen etsivän nuorisotyön vastausten mukaan heidän asiakkaansa eivät olleet pääsääntöisesti koulu- tai työkuntoisia. Kuitenkaan kaikki eivät tahdo tai saa sairauslomaa, joten tukien saamisen vuoksi he ovat ilmoittautuneet työttömiksi työnhakijoiksi.

Molempien kaupunkien etsivän nuorisotyön nuoret olivat myös opiskelijoita, minkä näyttäytymiseen vaikutti kouluysteistyö. Kokkolan etsivien nuorisotyöntekijöiden vastausten mukaan opiskelijoiden näyttäytymiseen etsivän nuorisotyön asiakkaina vaikutti yhden etsivän nuorisotyöntekijän työskentely ammattiopistolla opiskelevien nuorten parissa sekä oppilaitoksilta tulleet ilmoitukset etsivään nuorisotyöhön, silloin kun nuorta ei tavoiteta. Vastauksissa koettiin myös opiskelijoiden tuen tarpeen lisääntyneen vähentyneen lähiopetuksen vuoksi, koska kaikilla nuorilla ei ole valmiuksia itsenäiseen opiskeluun. Myös Seinäjoen etsivien nuorisotyöntekijöiden vastauksissa ilmeni opiskelijoiden tuen tarve koulusta suoriutumiseen. Seinäjoen etsivien nuorisotyöntekijöiden vastausten mukaan opiskelijoiden näyttäytyminen etsivän nuorisotyön asiakkaina koettiin positiivisena, koska he ovat pitkään panostaneet kouluysteistyön lisääntymiseen ja pyrkineet entistä varhaisempaan puuttumiseen, jotta vältettäisiin nuoren opintojen keskeytyminen.

Neljännessä kysymyksessä kysyttiin etsivän nuorisotyön piirissä olevien nuorten koulutusstatuksesta. Ammatillinen perustutkinto oli keskeytynyt, sitä suoritettiin parhaillaan tai se oli suoritettu. Kokkolan etsivien nuorisotyöntekijöiden vastauksissa nousi esille toisen asteen riittämätön opiskeluhuolto. Esimerkiksi poissaoloista ei ollut riittävää tietoa, eikä koulun ja terveydenhuollon yhteistyö ole ollut riittävää nuoren suunnitelmia tehdessä. Vastauksissa nousee nuorelle asetetut uudenlaiset paineet kouluttautua koulutusreformin tuomien muutosten takia. Esimerkkinä nostettiin nuorten kykenemättömyys itseohjautuvuuteen.

Kokkolan etsivien nuorisotyöntekijöiden vastauksista nousi esiin myös se, miten nuoria ohjataan jatkuvan haun kautta koulutukseen, vaikka nuoren tilanne saattaa olla sellainen, että hänelle parempi vaihtoehto saattaisi olla kuntouttava työ. Haasteena nähtiin motivaation ja voimien puute, esimerkiksi tilanteessa, jossa nuoret kävivät vielä läpi päihde- tai mielenterveysongelmiaan. Tällaisissa tilanteissa olevien nuorten palveluita tulisi parantaa. Vastauksista nousi myös idea ennaltaehkäisevästä työstä entistä nuorempien kanssa.

Seinäjoen etsivien nuorisotyöntekijöiden vastauksista esiin nousi hyvä yhteistyö koulun kanssa. Nuoren luvalla etsivä nuorisotyöntekijä oli tullut nuoren tueksi heti, kun haasteita oli havaittu. Etsivät nuorisotyöntekijät saavat nuorisolaissa määrätyn lakisääteisen ilmoituksen, mikäli nuori keskeyttää opinnot. Tämä ennaltaehkäisee nuoren syrjäytymistä, kun etsivä nuorisotyöntekijä saa siitä tiedon ja nuori voidaan ohjata nopeasti palveluiden ja tuen piiriin. Yhdestä

vastauksesta ilmeni pohdintaa siitä, miten opiskelijoita muuttaa Seinäjoelle hyvän toisen asteen koulutuksen ja keskeisen sijainnin takia. Mikäli opinnot keskeytyvät, ei välttämättä paluu kotipaikkakunnalle houkuta, vaan jäädään esimerkiksi työn toivossa kaupunkiin.

Viidennessä kysymyksessä kartoitettiin, miten nuoret päätyivät etsivän nuorisotyön piiriin. Kokkolan etsivien nuorisotyöntekijöiden vastauksista nousi esille selvä syy. Kokkolassa ammatillisessa koulutuksessa työskentelee yksi etsivä nuorisotyöntekijä. Yhteistyö koulun kanssa koettiin hyväksi ja tarpeelliseksi, mutta kuitenkin oli pohdintaa myös siitä, tavoittaako etsivä nuorisotyö oikeat nuoret. Vastauksissa ehdotettiin yläkoulussa tehtävää etsivä työtä ja kunnan resursseja pienryhmäopetukseen sekä oppilashuoltoon.

Seinäjoen etsivien nuorisotyöntekijöiden vastauksista nuoria ohjautui toisen asteen opintojen kautta sekä nuorten omien yhteydenottojen kautta etsivän nuorisotyön piiriin. Etsivät nuorisotyöntekijät saavat ilmoituksen nuorisolain takia, jos alle 25-vuotias nuori keskeyttää opinnot, armeijan tai siviilipalveluksen, minkä vuoksi heidät ohjataan etsivän nuorisotyön piiriin. Seinäjoen etsivät nuorisotyöntekijät kokivat nuoren oman yhteydenoton hienona asiana. Tietoisuus matalan kynnyksen palveluista on kantautunut nuorten pariin ”puskaradion kautta”. Toisaalta myös etsivä nuorisotyö on ollut enemmän näkyvillä erilaisissa tapahtumissa, kouluissa ja yhteistyöverkostoissa. Etsivät nuorisotyöntekijät nostivat tärkeäksi nuoren korkean motivaation muuttaa asioitaan silloin, kun he ottavat itse heihin yhteyttä.

Viimeisessä kysymyksessä kartoitettiin, miten nuoria ohjataan etsivän nuorisotyön piirissä. Kokkolassa nuoria ohjattiin etsivien tuella ja tsemppauksella, ohjattiin ilmoittautumaan työttömäksi työnhakijaksi sekä tuettiin toimeentuloon liittyvissä palveluissa. Kokkolan etsivien nuorisotyöntekijöiden vastauksista nousi kysymykseen liittyen esiin seuraavia seikkoja: nuorten tarve tulla kuulluksi ja kohdatuksi ihmisenä, aikuisten nuorelle antama aika sekä nuorten motivoiminen. Nuorilla ei ehkä ole tietoa, mitä tulee tehdä silloin, kun opinnot keskeytyvät tai kun nuori valmistuu koulutuksesta, jolloin voi olla tarve etsivän nuorisotyön tuesta. Tukea voidaan tarvita juuri työnhakuun ja toimeentuloon liittyvissä asioissa.

Seinäjoen etsivät nuorisotyöntekijät olivat ohjanneet nuoria etsivän tuella ja tsemppauksella, tulevaisuuden työskentelyllä, palveluohjauksella sekä toimeentuloon liittyvien palveluiden kanssa. Seinäjoen etsivien nuorisotyöntekijöiden vastauksista nousi esille luottamussuhteen

rakennus ja nuoren motivointi. Nuoria ohjataan palveluihin, mutta asiakkuus ei siihen välttämättä pääty, sillä nuori kaipaa rinnalla kulkijaa. Esimerkiksi nuorelle, joka keskeyttää opinnot, suunnitellaan verkosto, jonka avulla turvataan nuoren tilanne. Nuorta kuullaan ja hänen kanssaan kuljetaan, jolloin hänen tavoitteensa voidaan mahdollistaa.

7 OPINNÄYTETYÖN TULOKSET

Tässä luvussa esitellään opinnäytetyöhön liittyneen kartoittavan selvityksen tuloksia ja vastaan lyhyesti selvityksen tutkimuskysymyksiin. Selvityksen kolme tutkimuskysymystä ja niihin liittyvät tulokset jakautuivat seuraavasti:

1. Kokkolan ja Seinäjoen etsivän nuorisotyön piiriin tulevien nuorten elämäntilanteet ja palveluihin ohjaamisen polut ovat molemmissa kaupungeissa pääpiirteittäin samantyyppisiä, mutta myös joitain eroja on tuloksista havaittavissa. Molempien kuntien etsivän nuorisotyön nuorista suurin osa oli työttömäksi ilmoittautuneita työnhakijoita, ja nämä osuudet olivat molemmissa kunnissa lähes yhtä suuret, Seinäjoella kuitenkin hieman suurempi kuin Kokkolassa. Seuraavaksi suurin osa oli opiskelijoita, joiden osuus oli Kokkolassa hieman suurempi kuin Seinäjoella.

Molempien kuntien etsivän nuorisotyön asiakkaiden yleisin asumismuoto on oma vuokra-asunto. Tämä selittyy mielestämme molempien kuntien vastauksissa sillä, että ne ovat maakuntiansa keskeisimpiä opiskelupaikkakuntia, jonne muuttaa paljon nuoria opiskelujen takia myös muilta paikkakunnilta. Näin ollen he myös tarvitsevat vuokra-asuntoja asumiseensa. Seinäjoella nuorten asumismuotona esiintyi oma vuokra-asunto kuitenkin yli 15 prosenttia enemmän kuin Kokkolassa, joka selittyi sillä seikalla, että useimmat Seinäjoen etsivän nuorisotyön asiakkaista olivat täysi-ikäisiä, ja usea oli muuttanut paikkakunnalle opiskelemaan sekä myös jäänyt sinne työpaikan toivossa, opiskelujen mahdollisesti keskeydyttyä. Sekä Kokkolan että Seinäjoen vastausten mukaan nuorten työelämään pääsyä hankaloittavat koulutuksen puute tai opintojen keskeytyminen. Lisäksi Seinäjoen asiakkaat eivät vastausten mukaan olleet pääsääntöisesti opiskelu- tai työkuuntoisia.

Koska Kokkolassa työskentelee yksi etsivä nuorisotyöntekijä ammatillisen koulutuksen parissa, näyttäytyi tämä lähes puolella asiakkaaksi tulevista nuorista syynä heidän ohjautumisessaan etsivän nuorisotyön piiriin toisen asteen koulutuksen kautta. Tällainen yhteistyö koulun ja etsivän nuorisotyön kanssa koettiin vastauksissa erittäin tarpeelliseksi, mutta toisaalta vastaajat olivat pohtineet myös sitä seikkaa, tavoittaako etsivä nuorisotyö oikeat, palveluiden ulkopuolella olevat nuoret. Myös Seinäjoella nuoria ohjautui etsivän nuorisotyön asiakkaiksi eniten toisen asteen opintojen kautta, mutta silti tämän muodon kautta asiakkaaksi tulleiden osuus oli

reilusti vähemmän kuin Kokkolan vastaava. Koska vastauksista ei käynyt ilmi, että Seinäjoella olisi etsivä nuorisotyöntekijä ammatillisen koulutuksen parissa, selittyy mielestämme Seinäjoen pienempi osuus tällä seikalla, vaikkakin Seinäjoen vastauksissa myös kiiteltiin lisääntyntä yhteistyötä koulun ja etsivän nuorisotyön välillä.

2. Selvitettäessä eroja Kokkolan ja Seinäjoen etsivän nuorisotyön asiakkaaksi tulevien nuorten elämäntilanteissa havaittiin suurimpien erojen olevan pääasiallisissa tulomuodoissa. Kokkolassa asiakkaaksi tulevien nuorten pääasiallinen tulo asiakkuuden alkaessa oli opintotuki, kun taas Seinäjoen nuorilla se oli pitkäaikainen toimeentulotuki.

Kokkolassa etsivän nuorisotyön nuorista reilut 27 % oli asiakkuuden alkaessa keskeyttänyt ammatillisen perustutkinnon ja reilut 26 % oli suorittamassa ammatillista perustutkintoa, Seinäjoella vastaavasti hieman yli 23 % oli keskeyttänyt ammatillisen perustutkinnon ja reilut 17 % oli suorittanut tai suorittamassa ammatillista perustutkintoa. Tilastojen valossa suurimmat erot kaupunkien välillä esiintyivät tavoissa, joilla nuoret olivat tulleet etsivän nuorisotyön piiriin. Kokkolassa suurin osa nuorista eli yli 46 %, tuli etsivän nuorisotyön asiakkaaksi toisen asteen ammatillisen koulutuksen kautta, mutta Seinäjoella tämän tavan osuus oli vajaat 19 %.

3. Palveluihin ohjaamisessa löydettiin jonkin verran myös eroja Kokkolan ja Seinäjoen etsivän nuorisotyön välillä. Molempien paikkakuntien nuoria oli eniten ohjattu etsivien tuella ja tsemppauksella, mutta tämä tapa näyttäytyi Seinäjoen osalta yli kaksi kertaa suurempana kuin Kokkolan vastaava. Kokkolassa seuraavaksi eniten oli nuoria ohjattu ilmoittautumaan työttömäksi työnhakijaksi, kun taas vastaavasti Seinäjoella toiseksi eniten nuoria ohjattiin tulevaisuuden työskentelyllä. Kolmanneksi eniten palveluihin ohjaamisessa esiintyi Kokkolassa toimeentuloon liittyvät palvelut ja Seinäjoella palveluohjaus. Kokkolan vastauksista nousi esiin nuorten tarpeet tulla kuulluksi ja kohdatuksi ihmisenä, Seinäjoella korostui luottamussuhteen rakentaminen ja nuoren motivointi.

8 POHDINTA

Ryhdyimme pohtimaan opinnäytetyömme aihetta tammikuussa 2020. Nuoruudessa on sekä haasteita että mahdollisuuksia, ja riippuu nuoren motivaatiosta, opituista tavoista sekä osittain ympäristöstä, miten niistä selvitään. Nämä ajatukset saivat meidät suunnittelemaan opinnäytetyömme aiheeksi etsivää nuorisotyötä. Kypsyttelimme asiaa muutaman kuukauden, mutta kun muut opiskelukiireet hellittivät ja meille vapautui aikaa aloittaa opinnäytetyömme työstäminen, maailmanlaajuisen Covid-19-pandemian aiheuttama poikkeustilanne ja sen mukana tuomat rajoitteet yhteiskunnassa rajasivat myös opinnäytetyömme aiheita ja työstömahdollisuuksia. Huhtikuun alussa sovimme, että tekisimme opinnäytetyömme etsivästä nuorisotyöstä. Tämän jälkeen alkoi viestittely eri tahoille ja päätimme lähestyä Kokkolan kaupungin etsivää nuorisotyönkoordinaattoria. Huhti- ja toukokuun aikana saimme rajattua aiheemme ja lähestyimme myös Seinäjoen kaupungin etsivää nuorisotyönkoordinaattoria toisena yhteistyökumppaninamme. Tämän jälkeen aloimme työstämään tutkimussuunnitelmaamme.

Työn alkuvaiheessa haasteita aiheuttivat opinnäytetyölle kuvaavan nimen löytäminen sekä tutkimuskysymysten muotoilu. Näihin haasteisiin saimme apua opinnäytetyömme ohjaavalta opettajalta. Tarkasteltuamme Nuorisotilastot.fi-sivuston aineistoa päädyimme tekemään vielä verkkokyselyn molempien kaupunkien etsiville nuorisotyöntekijöille. Lähetimme kyselyn Kokkolan ja Seinäjoen etsiville nuorisotyönkoordinaattoreille, ja he jakoivat verkkokyselyn omassa työryhmässään. Haastavaa oli arvioida vastausajan pituus ja jouduimmekin muutamaaan otteeseen lisäämään vastausaikaa, sillä vastauksia ei tullut riittävästi. Aluksi kysely oli avoinna vajaa kaksi viikkoa, mutta lisättyämme vastausaikaa kysely oli lopulta avoinna kuusi viikkoa.

Myös tutkimussuunnitelman tekoa vaikeutti pandemiatilanne, koska kaikki kommunikaatio eri osapuolten kesken käytiin sähköpostitse. Tämä aiheutti epäselvyyksiä tutkimussuunnitelman hyväksynnässä. Kesäkuussa saimme sen kuitenkin hyväksytyksi, minkä jälkeen aloimme työstämään opinnäytetyötämme. Jaoimme työntekoa siten, että molemmat pystyivät työstämään opinnäytetyötä omaan tahtiinsa. Pidimme yhteyttä säännöllisesti, tarkastelimme yhdessä työn etenemistä sekä suunnittelimme työn seuraavia vaiheita. Onnistuimme pitämään kiinni suunnitellusta aikataulustamme ja mielestämme onnistuimme työssämme hyvin pohtiessamme ja

muotoillessamme aihetta työntilaajien kanssa. Kommunikointi heidän kanssaan onnistui kuitenkin tilanteesta huolimatta sähköpostitse todella hyvin. Pystyimme rajaamaan aihettamme sopivan suuruiseksi, sekä löytämään oikeat käsitteet opinnäytetyön ohjaavan opettajan avulla.

Jos tekisimme nyt jotain toisin, olisimme voineet lähettää aikaisemmin muistutusviestin pian päättyvästä verkkokyselystä. Myös kyselyn loppuun olisimme voineet lisätä vapaan sanan osion, johon vastaajat olisivat voineet lisätä omia kommenttejaan aiheesta. Näistä olisi ehkä noussut uusia ajatuksia kyselystä ja kysymyksistä koskien etsivää nuorisotyötä.

Opinnäytetyötä työstäessämme opimme etsivästä nuorisotyöstä asioita teorian kautta sekä kyselystä saatujen vastausten kautta. Etsivässä nuorisotyössä on omat haasteensa tavoittaa juuri ne oikeat nuoret, jotka ovat heikossa asemassa palveluiden ulkopuolella. Tilastotiedoissa näyttäytyi myös etsivien nuorisotyöntekijöiden yhteistyö eri tahojen kanssa, mikä on oleellinen osa etsivää nuorisotyötä. Heillä tulee olla kontakteja eri tahoihin, sillä jokaisen nuoren polku on erilainen ja heidän kaipaamansa apu omanlaista. Nuorten motivointi ja kannustus sekä tukeminen on oleellinen osa etsivää nuorisotyötä.

Opinnäytetyön tavoitteena oli antaa Kokkolan ja Seinäjoen etsiville nuorisotyöntekijöille uutta näkökulmaa toistensa toiminnoista sekä mahdollistaa jatkuva työn reflektointi. Tarkoituksenaamme oli selvittää, mitä voidaan huomioida, kun asiakas tulee etsivän nuorisotyön palvelujen piiriin tai kun asiakas ohjataan muista palveluista etsivän nuorisotyön piiriin. Selvitimme kahden kaupungin etsivän nuorisotyön työntekijöiden ajatuksia Nuorisotilastot.fi -sivuston tilastoista. Muodostimme kyselyn tilastoista ja etsivät nuorisotyöntekijät saivat pohtia syitä siihen, mitkä tekijät vaikuttavat heidän oman kaupunkinsa tilastollisiin lukuihin. Opinnäytetyöhön kerättyjen tulosten avulla kaupungit voivat reflektoida työtään esimerkiksi siten, mikä toimii ja mitä voisi tehdä toisin. Tämä työ voi edesauttaa asiakkaiden tavoittamisessa ja mahdollistaa muiden palveluiden tuottajia saavuttamaan ja löytämään paremmin etsivän nuorisotyön palvelut.

Kyselyllä saimme hyvin pohdintoja etsiviltä nuorisotyöntekijöiltä kysymyksiimme. Saimme vastaajia yhteensä kymmenen, Kokkolasta neljä ja Seinäjoelta kuusi. Seinäjoelta saimme vastauksen kaikilta vastaajilta kaikkiin kuuteen kysymykseen. Kokkolasta neljään kysymykseen saimme vastauksen kolmelta vastaajalta ja kahteen kysymykseen saimme vastauksen neljältä vastaajalta. Vastausprosentti oli hyvä, noin puolet vastasivat kysymyksiin laajasti ja kattavasti,

puolet taas lyhyesti. Koska selvityksen kaikki kysymykset olivat avoimia kysymyksiä, oli pidettävä opinnäytetyön tutkimuskysymykset tarkasti mielessä vastauksia analysoidessa. Pääsimme asetettuihin tavoitteisiimme ja löysimme oleellisia asioita vastauksista.

Sosiaalialan kompetensseihin kuuluu sosiaalialan eettinen osaaminen, asiakastyön osaaminen, sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen, kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen, tutkimuksellinen kehittämisosaaminen ja innovaatio-osaaminen sekä työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaaminen. Näistä osa-alueista koostuu sosionomin ydinosaaminen. (Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen kompetenssit 2016, 1–2.)

Sosiaalialan kompetensseista eettinen osaaminen korostui työssä, ja se tulee muistaa aina pitää mielessä mitä tahansa tehdäänkin sosiaalialalla. Opinnäytetyömme avulla pyrimme tarjoamaan Kokkolan ja Seinäjoen etsiville nuorisotyöntekijöille työkaluja reflektoida omaa työtään ja näin edistämään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa asiakkaidensa parissa. Kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen näkyi kysymysten asettelussa ja kyselyn teossa sekä vastauksien analysoinnissa. Asiakastyön osaaminen kehittyi, kun suunnittelimme kyselyä etsiville nuorisotyöntekijöille ja olimme tiiviissä vuorovaikutustilanteessa työn tilaajien kanssa. Sosiaalialan palvelujärjestelmänosaaminen kehittyi opinnäytetyömme teoriaosuuden tiedonhaun myötä.

Etsivien nuorisotyöntekijöiden vastauksissa nousi esimerkkejä kohdatuista asiakkaista ja heidän poluistaan etsivän nuorisotyön piirissä, sekä nousi esiin pohdintoja siitä, miten omaa työtä voitaisiin kehittää. Opinnäytetyötä tehdessä itsensä johtaminen on oleellinen asia siinä, että työ etenee toivotulla tavalla. Koko ajan on myös tehtävä päätöksiä koskien työn suunnittelun toteutusta ja ratkaista esiin nousevia haasteita. Opinnäytetyön arviointi ja raportointi kirjalliseen muotoon vaatii myös kriittistä ja osallistavaa sekä tutkimuksellista kehittämisosaamista. Opinnäytetyömme avulla voimme vaikuttaa yhteiskunnallisesti.

Toivomme, että opinnäytetyömme auttaa etsiviä nuorisotyöntekijöitä pohtimaan työtään reflektiivisesti. Ennaltaehkäisevä työ on tärkeää, ja sitä tulisi korostaa jo varhaisessa vaiheessa, sillä se vaikuttaa kaikkiin nuoriin. Kuitenkin myös korjaavaa työtä tarvitaan, sillä nuoret, jotka ovat heikossa asemassa, tarvitsevat todella tukea. Toivomme, että asia nostetaan keskusteluun ja ennaltaehkäisevään työhön kiinnitettäisiin enemmän huomiota.

LÄHTEET

- Aluehallintovirasto. 19.3.2020. *Etsivä nuorisotyö*. Saatavissa: <https://www.avi.fi/web/avi/etsiva-nuorisotyö#.WGYyuk3ouUk>. Viitattu 12.5.2020.
- Aluehallintovirasto. 2019a. *Suomen nuorisotyön tilastot, Etsivä nuorisotyö. Kokkolan tilasto*. Saatavissa: <https://nuorisotilastot.fi/#!/fi/parent/Tavoitetut/perus/choice-1/prosentit/whiteblue/Koko%20maa/Kokkola///Mit%C3%A4%20kautta%20tavoitetut%20nuoret%20tulivat%20etsiv%C3%A4n%20nuorisoty%C3%B6n%20piiriin%3F/null/kunta/donut/%22%22//%22%22//null////////e30=>. Viitattu 8.5.2020.
- Aluehallintovirasto. 2019b. *Suomen nuorisotyön tilastot, Etsivä nuorisotyö. Seinäjoen tilasto*. Saatavissa: <https://nuorisotilastot.fi/#!/fi/parent/Tavoitetut/perus/choice-1/prosentit/whiteblue/Koko%20maa/Sein%C3%A4joki///Mit%C3%A4%20kautta%20tavoitetut%20nuoret%20tulivat%20etsiv%C3%A4n%20nuorisoty%C3%B6n%20piiriin%3F/null/kunta/donut/%22%22//%22%22//null////////e30=>. Viitattu 8.5.2020.
- Baltes, P.B., Reese, H. W. & Lipsitt, L. P. 1980. *Life-span developmental psychology*. Annual Review of Psychology.
- Bamming, R. & Wallden, J. 2019. *Etsivä nuorisotyö 2018. Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kyselyn tulokset*. Opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue. Aluehallintovirastojen julkaisuja. Saatavissa: <https://www.avi.fi/documents/10191/13272028/Etsiv%C3%A4%20nuorisoty%C3%B6%202018+-+LSSAVI/>. Viitattu 9.6.2020.
- Eriksson, P. & Koistinen, K. 2005. *Monenlainen tapaustutkimus*. Helsinki: Kuluttajatutkimuskeskus. Saatavissa: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/152279/Monenlainen_tapaustutkimus.pdf. Viitattu 11.6.2020.
- Eskola, J. & Suoranta, J. 1998. *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere: Vastapaino. Saatavissa: <https://www.ellibslibrary.com/reader/9789517685047>. Viitattu 11.6.2020.
- Havighurst, R. J. 1948. *Developmental tasks and education*. New York: McKay.
- Heikkilä, T. 2010. *Tilastollinen tutkimus*. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Kokkolan kaupunki. 2020. *Etsivä nuorisotyö*. Päivitetty 13.8.2020. Saatavissa: https://www.kokkola.fi/palvelut/nuorisopalvelut/etsiva_tyo/fi_FI/etsiva_tyo/. Viitattu 20.9.2020.
- Laine, T., Hyväri, S. & Vuokila-Oikkonen, P. 2010. *Syrjäytymistä vastaan sosiaali- ja terveysalalla*. Riika, Latvia: Tammi. Viitattu 4.8.2020.
- Nuori/nuoruus. Nuoperi.fi. Saatavissa: <https://www.nuoperi.fi/sanasto2.php?id=18>. Viitattu 12.5.2020.
- Nuorisolaki. 21.12.2016/1285. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161285#L3>. Viitattu 8.5.2020.
- Nuorisotakuu.eu. *Historia*. Saatavissa: <https://nuorisotakuu.eu/historia/>. Viitattu 5.8.2020.

Nuorista Suomessa: tietoa nuorista, heidän elinoloistaan sekä nuorisotyöstä 2016. Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi ry, Helsinki. Saatavissa: <https://www.alli.fi/sites/default/files/2018-05/ns16-netti.pdf>. Viitattu 12.5.2020.

Nuorten oma käsitys nuoruuden "ikärajoista" selvitetty 2013. Valtion nuorisoneuvosto. Saatavilla: <https://tietoanuorista.fi/nuorten-oma-kasitys-nuoruuden-ikarajoista-selvitetty/>. Viitattu 12.5.2020.

Nuorten syrjäytyminen. 2019. THL. Saatavissa: https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/nuorten-syrjaytyminen. Viitattu 12.5.2020.

Nurmi, J., Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen, L. & Ruoppila, I. 2014. *Ihmisen psykologinen kehitys.* Juva: Bookwell Oy.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. *Etsivä nuorisotyö.* Saatavissa: <https://minedu.fi/tyopajat-ja-etsiva-nuorisoty>. Viitattu 9.6.2020.

Puusniekka, A. & Saaranen-Kauppinen, A. 2006. *KvaliMOTV–Menetelmäopetuksen tietovaranto.* Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Saatavissa: https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L5_5.html. Viitattu 23.6.2020.

Rantanen, T. & Toikko, T. 2009. *Tutkimuksellinen kehittämistoiminta.* Tampere University Press. Saatavissa: <https://www.ellibslibrary.com/fi/book/9789514477324>. Viitattu 23.6.2020.

Seinäjäki. *Etsivä nuorisotyö.* Saatavissa: <https://www.seinajoki.fi/kulttuuri-ja-liikunta/nuoriso/tukea-nuorille/etsiva-nuorisoty/>. Viitattu 8.5.2020.

Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen kompetenssit. 2016. Saatavissa: https://www.tamk.fi/documents/10181/809882/SOAMK+KOMPETENS-SIT_2016.pdf/a42b7145-638f-4779-84da-e38671ab405a. Viitattu 8.5.2020.

Tamminen, K. & Karajas, T. 2019. *Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisten tietoisuus etsivästä nuorisotyöstä.* Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/185150/Tamminen_Karajas.pdf?sequence=5&isAllowed=y. Viitattu 12.5.2020.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 2018a. *Syrjäytyminen ja syrjäytymisen riskitekijät.* Saatavissa: https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/nuorten-syrjaytyminen/syrjaytyminen-ja-syrjaytyymisen-riskitekijat. Viitattu 5.8.2020.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 2016b. *Huono-osaisuuden ylisukupolvisuus.* Saatavissa: https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/nuorten-syrjaytyminen/huono-osaisuuden-ylisukupolvisuus. Viitattu 5.8.2020.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 2019c. *Nuorten syrjäytymisen ehkäisy.* Saatavissa: https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/nuorten-syrjaytyminen/nuorten-syrjaytyymisen-ehkaisy. Viitattu 5.8.2020.

Tilastokeskus. *Väestön rakenne 31.12.2019*. Saatavissa: https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html#V%C3%A4est%C3%B6n%20ik%C3%A4rakenne%2031.12. Viitattu 12.5.2020.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Tammi Saatavissa: <https://www.ellibslibrary.com/reader/9789520400118>. Viitattu 12.5.2020.

Valli, R. 2015. *Johdatus tilastolliseen tutkimukseen*. 2. uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus. Saatavissa: <https://www.ellibslibrary.com/reader/9789524516761>. Viitattu 11.5.2020.

Valtakunnallinen etsivän nuorisotyön käsikirja. 2018. Saatavissa: file:///C:/Users/maria/AppData/Local/Temp/etsiv_n_nuorisoty_n_k_sikirja_fi.pdf. Viitattu 8.5.2020.

Valtakunnallinen työpajayhdistys: *Esimerkkejä yhteistyöstä etsivän nuorisotyön kanssa*. Saatavissa: <https://www.tpy.fi/etsiva-nuorisoty/sidosryhmille/esimerkkeja-yhteistyosta-etsivan-nuorisotyon-kanssa/>. Viitattu 21.7.2020.

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry ja opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016. *Etsivä nuorisotyö 2015*. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2016:28. Saatavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75400/okm28.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Viitattu 8.5.2020.

Kyselyn saatesanat

Arvoisa vastaaja

Olemme sosionomiopiskelijoita Centria-ammattikorkeakoulusta ja teemme opinnäytetyötä Kokkolan ja Seinäjoen etsivä nuorisotyölle. Opinnäytetyöhömmme liittyy verkkokysely Kokkolan ja Seinäjoen etsivä nuorisotyöntekijöille, jolla pyritään kartoittamaan nuorten ominaisuuksien ja palveluihin ohjaamisen eroja Kokkolan ja Seinäjoen etsivä nuorisotyön välillä. Verkkokysely sisältää kuusi vapaata kysymystä.

Kysely toteutetaan anonymisti, tiedot käsitellään luottamuksellisesti eikä tietoja anneta ulkopuolisten käyttöön.

Toivomme, että otatte osaa kyselyyn ja sillä tavoin vaikutatte etsivä nuorisotyön kehittämiseen.

Kyselyn voimassaoloaika: 20.5. - 1.6.2020.

Ohessa linkki kyselyyn:

<https://link.webpolsurveys.com/S/CEF3DF850F949C8C>

Kiitos avustanne

Annika Al-Saedi ja Mari Annala

Kyselyrunko Kokkolan etsivä nuorisotyö

1. Kokkolan vastausten perusteella nuoret asuivat omassa vuokra-asunnossa (46,4 %) tai vanhempien asunnossa (39,5 %) tavoittamisen aikaan. Mistä ajattelet näiden asumismuotojen näyttäytymisen johtuvan etsivän nuorisotyön nuorissa?
2. Kokkolan vastausten perusteella nuoren pääasiallinen tulo tavoittamisen aikaan oli opintotuki (27,7 %), pitkäaikainen toimeentulotuki (16,8 %), työttömyysturva (15,9 %) tai vanhempien tuki (15,5 %). Mitkä asiat ajattelet vaikuttaneen näiden toimeentulomuotojen näyttäytymiseen?
3. Kokkolan vastausten perusteella nuoret olivat tavoittamisen aikaan pääasiallisesti työttömäksi ilmoittautuneita työnhakijoita (32,7 %) tai opiskelijoita (32,7 %). Mitkä asiat ajattelet vaikuttaneen näiden toimintojen näyttäytymiseen?
4. Kokkolan vastausten perusteella tavoitetuista nuorista oli keskeyttänyt ammatillisen perustutkinnon (27,3 %) tai oli suorittamassa ammatillista perustutkintoa (26,4 %). Mistä ajattelet johtuvan, että ammatillinen perustutkinto koulutuksena näyttäytyi eniten?
5. Kokkolan vastausten perusteella nuoret tulivat etsivän nuorisotyön piiriin toisen asteen ammatillisen koulutuksen (46,3 %) kautta. Minkä asian uskot vaikuttaneen nuorten tavoittamiskanavaan?
6. Kokkolan vastausten mukaan nuoria on ohjattu: etsivien tuki ja tsemppaus (31,36 %), ilmoittautuminen työttömäksi työnhakijaksi (16,36 %) ja toimeentuloon liittyvät palvelut (15,91 %). Mitkä asiat ajattelet vaikuttaneen ohjauksen sisältöön?

Kyselyrunko Seinäjoen etsivä nuorisotyö

1. Seinäjoen vastausten perusteella nuoret asuivat omassa vuokra-asunnossa (60,7 %) tai vanhempien asunnossa (17,1 %) tavoittamisen aikaan. Mistä ajattelet näiden asuimuotojen näyttäytymisen johtuvan etsivän nuorisotyön nuorissa?
2. Seinäjoen vastausten perusteella nuoren pääasiallinen tulo tavoittamisen aikaan oli pitkäaikainen toimeentulotuki (20,4 %), työttömyysturva (17,1 %) tai opintotuki (13,8 %). Mitkä asiat ajattelet vaikuttaneen näiden toimeentulomuotojen näyttäytymiseen?
3. Seinäjoen vastausten perusteella nuoret olivat tavoittamisen aikaan pääasiallisesti työttömäksi ilmoittautuneita työnhakijoita (37,8 %) tai opiskelijoita (25,1 %). Mitkä asiat ajattelet vaikuttaneen näiden toimintojen näyttäytymiseen?
4. Seinäjoen vastausten perusteella tavoitetut nuoret olivat keskeyttäneet ammatillisen perustutkinnon (23,6 %), suorittaneet ammatillisen perustutkinnon tai olivat suorittamassa ammatillista perustutkintoa (17,5 %). Mistä ajattelet johtuvan, että ammatillinen perustutkinto koulutuksena näyttäytyi eniten?
5. Seinäjoen vastausten perusteella nuoret tulivat etsivän nuorisotyön piiriin toisen asteen ammatillisen koulutuksen (18,9 %) tai nuoren suoran yhteydenoton (18,2 %) kautta. Minkä asian uskot vaikuttaneen nuorten tavoittamiskanavaan?
6. Seinäjoen vastausten mukaan nuoria on ohjattu: etsivien tuki ja tsemppaus (68 %), tulevaisuuden työskentely (44 %), palveluohjaus (33,45 %) ja toimeentuloon liittyvät palvelut (25,45 %). Mitkä asiat ajattelet vaikuttaneen ohjauksen sisältöön?